

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	62877 Мова і література (італійська)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62877
Назва ОП	Мова і література (італійська)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Григорович Олена Володимирівна, Мойсюк Валентина Анатоліївна, Білик Ольга Ігорівна, Шевченко Анастасія Олександрівна, Долинський Євген Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.03.2024 р. – 29.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2024/vso_035_mova_i_literatura_italiiska.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2024/Prohrama_EH_035_Ispanska_Italiiska_Frantsuzka.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Дистанційна акредитаційна експертиза підтвердила можливість належної підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти ОП «Мова і література (італійська)» зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізацією 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська в КСУ імені Бориса Грінченка. Під час роботи ЕГ пересвідчилося, що відомості в акредитаційній справі, документи надані на прохання ЕГ та завантажені у системі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також факти щодо провадження освітньої діяльності в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка, отримані в результаті зустрічей, дають можливість констатувати, що ОП, яка акредитується, загалом відповідає критеріям оцінювання якості ОП. На основі самоаналізу ОП, вивчення документації та додаткових матеріалів ЗВО, проведення онлайн зустрічей із зацікавленими особами ЕГ дійшла висновку, що реалізація ОП відповідає місії ЗВО, забезпечує досягнення поставлених цілей та формування заявлених у ній ПРН. Ректорат, НПП та допоміжний персонал ЗВО здійснюють ефективну підтримку освітнього середовища та організацію якісного освітнього процесу, що засвідчено під час зустрічей зі стейкхолдерами, здобувачами та випускниками ОП. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка забезпечує всебічну підтримку здобувачів освіти, впроваджує й дотримується політики академічної доброчесності. Попри складнощі, викликані війною, програма реалізується на належній матеріально-технічній базі. В університеті розроблено та впроваджено в дію значну кількість Положень та інших директивних документів, які дають змогу якісно й неупереджено керувати освітнім процесом. ЕГ відмічає, що ОП має окремі недоліки, однак вони не є критичними для суттєвого зниження якості освітнього процесу та його результатів. На основі проведеної експертизи ЕГ вважає, що ОП «Мова і література (італійська)» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка може бути акредитована. Оскільки зразкові практики за жодним із критеріїв не встановлено, рівень відповідності за всіма критеріями визначено як «В». До перспектив розвитку ОП у найближчі роки слід віднести роботу у таких напрямках: подальша підготовка і публікація навчально-методичної літератури для вибіркових дисциплін, що викладаються на ОП; посилення контактів з роботодавцями з метою використання їхнього досвіду і знань про актуальні сучасні компетентності, якими має володіти випускник; інтенсифікація практичної підготовки здобувачів, перегляд робочої програми Філологічної практики з метою виділення асистентських та перекладацьких акцентів; в контексті наявних міжнародних зв'язків, співпраці з іноземними партнерськими ЗВО варто розвивати та впроваджувати можливості неформальної освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Констатуємо сильні сторони та позитивні практики Програми: 1) Позитивною практикою ОП вважається виокремлення в графіку освітнього процесу часу для завершення написання кваліфікаційної роботи: ОК.12 – 6 кредитів ЄКТС. 2) Позитивною практикою вважаємо діяльність НПП, спрямовану на інтернаціоналізацію діяльності ЗВО: наявність публікацій у фахових виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз Web of Science та Scopus, проходження наук.-пед. стажувань за кордоном (Італія, Польща, Естонія). 3) Залучення зовнішніх екзаменаторів до атестації з метою забезпечення об'єктивності та діяльність Школи академічної доброчесності, яка підсилює популяризацію академічної доброчесності в Університеті. 4) Позитивною практикою є наявність у ЗВО навчально-наукового центру розвитку персоналу та лідерства, який пропонує власні програми підвищення кваліфікації НПП з урахуванням їхніх потреб. 5) Опитування щодо якості викладання на ОК «Викладач очима студентів» дозволяє моніторити рівень професіоналізму НПП цієї ОП. 6) ЗВО постійно практикує фінансове та моральне заохочення у вигляді щорічного преміювання, надбавок до заробітної плати та вручення грамот і подяк задля стимулювання науково-професійного розвитку викладачів. 7) Позитивною практикою ЕГ вважає забезпечення ЗВО безкоштовного доступу для учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів Research4Life, Web of Science, Scopus, а також до безкоштовних онлайн-курсів за корпоративним акаунтом на платформах Coursera, Udemy, edX. 8) НПП мають безкоштовний доступ до публікацій в журналах, які індексуються в цих базах даних Scopus і Web of Science, а також отримують премії за публікації в таких журналах.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1) Недостатньо визначений фокус та унікальність ОПП, а також їх часткову узгодженість із заявленими цілями, компетентностями та результатами навчання, зокрема щодо вивчення другої ІМ. 2) Часткове забезпечення змістом ОК (ОК 2, 5-7, 9) ПРН 7-10, 13-16, 19, зокрема в контексті теоретичних знань у галузі філології. 3) Недоцільне розширення визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти ФК і ПРН, які не лише частково дублюють чинний Стандарт, а й не мають повного забезпечення ОК. 4) Вивчення англійської серед ВБ, що звужує можливості працевлаштування здобувачів ОПП. 5) Відсутність ОК, яке було б спрямоване на забезпечення практичної викладацької підготовки, проведення навчальних занять у формі асистентської практики. 6) Нерівномірний розподіл кредитів на вивчення ОК лінгвістичного, літературознавчого та перекладацького спрямування. 7) Відсутність у вступному фаховому випробуванні завдань з перекладу, який зазначений в кваліфікації Магістр філології за спеціалізацією романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська. 8) На сайті немає проекту ОП та інформації про те, коли він був розміщений для обговорення. 9) На сайті КСУБГ розміщені не всі РП обов'язкових (ОК 12) і ВК (відсутні РП вибіркових блоків «Англійська мова» і «Педагогіка вищої школи»). Рекомендації: 1) Протягом року обговорити зі

стейкхолдерами цілі та фокус ОПП, формулювання ПРН, які забезпечуються під час навчання на ОПП, ОК, які повинні забезпечувати ПРН, визначені Стандартом, і внести зміни в наступну редакцію ОПП. 2) З метою вивчення розвитку ринку праці щорічно проводити моніторинг працевлаштування випускників і оприлюднювати на офіційному сайті кафедри або ЗВО аналіз їхніх результатів. 3) При наступному перегляді ОП варто переглянути наповнення ОК.11 в сторону інтенсифікації перекладацької підготовки здобувачів. 4) Відповідно до Стандарту ВО за спеціальністю 035 «Філологія» ст. 12 «магістр-філолог може працювати в ... освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах ВО (за наявності у програмі підготовки циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін та проходження відповідних практик);» у зв'язку з цим ЕГ рекомендує розглянути введення окремого ОК з асистентської практики за цією ОП, що актуалізує можливість працевлаштування випускників на посади викладачів. 5) У 2024 році включити завдання з перекладу до вступного фахового випробування. 6) Розробити на наступний н. р. план співпраці із зовнішніми роботодавцями, для їх залучення до проведення теоретичних і практичних занять на ОП. 7) До кінця семестру завантажити РП відповідних ОК, щоб здобувачі мали можливість ознайомитися з ними перед вибором ОК. 8) У новій редакції ОПП змінити форму проведення Філологічної практики з «безвідривної» на «відривну» або об'єднати її з ОК 12. 9) Посилити підготовку фахової наук.-метод. літератури, яка б сприяла реалізації дослідницького компонента ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОПП полягає у тому, щоб «надати освіту в галузі романської філології із широким доступом до працевлаштування, забезпечити фундаментальну теоретичну і практичну підготовку кваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань науково-педагогічного, науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної лінгвістики італійської мови, мовознавства, літературознавства, підготувати випускників до самостійної аналітичної, критичної, творчої, літературної та дослідницької діяльності» (с. 5-6). Означена мета відповідає місії та стратегії КСУ імені Бориса Грінченка, сформульованим у «Стратегії розвитку КСУ ім. Б.Грінченка на 2023-2027 рр.», затвердженої 30.03.23 р. (<https://cutt.ly/TwzRuumW>). Чітко сформульовані стратегічні цілі ОПП («підготовка фахівця із широким доступом до працевлаштування, готового реалізовувати дослідження / проекти, актуальні для суспільства в період війни та післявоєнної розбудови», Відомості про СО, с. 5) відповідають стратегічним пріоритетам ЗВО, зокрема, щодо підготовки конкурентоспроможних професіоналів за сучасними освітніми програмами, проведення актуальних наукових досліджень, відповідального служіння громаді для сприяння післявоєнній розбудові країни на засадах сталого розвитку та європейській інтеграції України (<https://cutt.ly/TwzRuumW>, с. 4). Основний фокус ОПП визначено як «Спеціальна освіта в галузі філології» (с. 6), що, на думку ЕГ, не вказує на її відмінність від подібних ОП. Узагальнено також визначено предметну область ОПП, без уточнення, наприклад, мови/мов, що вивчаються: «Об'єктами вивчення та професійної діяльності магістра філології є мова(и) (в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі» (с. 6). Як зазначено у Відомостях про СО (в самій ОПП вони не прописані), особливості ОПП полягають у фокусі на формуванні ґрунтовної міжкультурної компетентності; акценті на дослідженні сучасних літературних процесів в країнах Європи, зокрема в Італії; націленості на участь здобувачів ОПП у міжнародних програмах академічної мобільності в провідних ЗВО Італії; залученні носіїв мови до освітнього процесу (с. 5). Натомість у Відомостях про СО одним із критеріїв унікальності ОПП визначено «підготовку фахівця з італійської мови, який володіє двома іноземними мовами (!!!)» (с.4), що не корелює із цілями та особливостями ОПП. До того ж жоден із заявлених ПРН не відображає знання двох іноземних мов. Відтак, ЕГ дійшла висновку, що цілі ОПП загалом відповідають стратегії та місії ЗВО. Однак з метою надання унікальності ОПП розробникам слід конкретизувати її основний фокус та особливості, а також узгодити їх із заявленими цілями, компетентностями та результатами навчання, зокрема щодо вивчення другої іноземної мови.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час формулювання цілей та ПРН робочою групою враховано пропозиції та рекомендації внутр. та зовн. стейкхолдерів, висловлені у відгуках і рецензіях на ОПП, в опитуваннях, а також під час обговорення на засіданнях

робочої групи та випускової кафедри. Надана ЕГ відповідна документація підтверджує залучення роботодавців та їх представників у період 2021-2023 рр. (В.Охріменко - д.філол.н., проф. КНУ ім. Т.Шевченка, В.Данилич - д.філол.н., проф. КНЛУ, О.Станіслав - д.філол.н., проф. ВНУ ім. Лесі Українки, Н.Філоненко - д.філол.н., проф. КНЛУ, Н.Павлюк - директор компанії "Українська асоціація перекладачів", Л.Фінберг - гол.ред. вид-ва "Дух і Літера", Н.Кузьменко - дир. школи №130 м.Києва). Так, О.Станіслав (д.філол.н., проф., завкаф. роман. філології ВНУ ім. Лесі Українки) відзначає введення нових НД (ОК 7, 8), розширення ОК 4, посилення теор. складової через ОК 5. Під час зустрічі роботодавці підтвердили свою участь у формулюванні цілей та ПРН, які обговорюються під час зустрічей, проведення спільних конференцій та круглих столів. Їхні рекомендації стосуються: посилення наук. складової та проведення апробацій наук. досліджень здобувачів (Н. Філоненко, Т.Черкашина - д.філол., проф. ХНУ ім. Каразіна, З.Піскозуб - д.філол.н., проф. ЛНУ ім. І.Франка), розширення переклад. дисциплін та вивчення суч. переклад. технологій (Н. Філоненко, Е.Палійчук - бюро перекладів, Київ). Одним зі стейкхолдерів ОПП є територіальна громада Києва, яка є замовником на підготовку фахівців-іспаністів, здатних до професійної діяльності в ЗВО. Представники академ. спільноти залучаються до обговорення цілей і ПРН під час проведення гостьових лекцій, спільних семінарів, атестації здобувачів, підтвердження чому ЕГ отримала внаслідок запиту додаткової інформації. Їх рекомендації стосувалися: посилення інформ.-комунік. компетентності здобувачів (Ш.Макелдаф), адаптації процесу навчання до кризових умов військ. стану (С. Валеріо - Ун-т Фоджа), практичної орієнтації викладання лінгводидактики (С.Горі - Ун-т Ка Фоскарі), посилення переклад. компоненти (В.Охріменко, Н.Філоненко). Робоча група тісно співпрацює з Італійським інститутом культури в Києві. Серед пропозицій, висловлених його представниками під час гостьових лекцій і співбесід, фігурують: осучаснення контенту з іт. літ-ри (К.Колонелла - директор Інституту), посилення переклад. та міжкульт. компонент (Е. Крізафуллі - директор Інституту). Під час зустрічі здобувачі та випускники підтвердили участь в обговоренні цілей ОПП шляхом опитування щодо якості та рівня задоволеності навчанням, здобутими компетентностями тощо, організованого розробниками ОПП та адміністрацією ЗВО. Результати оприлюднено на сайті випускової кафедри (<http://surl.li/rtps>). Серед їхніх рекомендацій було враховано опрацювання суч. публіцистичного дискурсу, зокрема новин (А.Домбровська), лексики війни (М.Ряба). Отже, ЕГ встановила врахування робочою групою пропозицій заінтересованих сторін при формулюванні цілей і ПРН.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Розробники ОПП регулярно здійснюють моніторинг забезпеченості якості навчання на ОПП, в чому ЕГ мала можливість переконатися під час зустрічей з фокус-групами та завдяки наданим ЕГ документам. Формулювання цілей та ПРН ОПП передбачає підготовку висококваліфікованих кадрів зі знанням іт. мови, діяльності яких буде пов'язана з аналізом, перекладом письмових та усних текстів різних жанрів (ПРН 6, 10, 14, 15), зі здійсненням усіх видів міжмов. посередництва в усній та писемній формі іт. мовою (ПРН 3, 4, 5, 18, 19), а також які здатні оперативно реагувати на потреби і виклики сьогодення і вчитися протягом усього життя, критично мислити, успішно спілкуватися у багатомовному середовищі (ПРН 1, 2, 4, 5, 16), сприяти прогресу нац. науки, мовної та культ. інтеграції наук. спільноти в міжнар. осв.-наук. простір, зміцнювати мовну і нац. самоідентифікацію, здійснювати філол. дослідження (ПРН 3, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17). Цілі та ПРН ОПП враховують регіональний контекст, особливості якого полягає у зосередженості в столичному регіоні держ. і приватних установ (міністерств, відомств, фондів, вид-в, ЗЗСО та ЗВО), зацікавлених у висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівцях з іт. мови. Цілі та ПРН ОПП враховують також досвід вітчизняних (КНУ ім. Тараса Шевченка, КНЛУ) та зарубіжних ЗВО (Ун-т Месіни, Італія; Ун-т Фоджа, Італія; Ун-т Салерно, Італія; Болонський ун-т, Італія; Флорентійський ун-т, Італія; Венеціанський ун-т Ка Фоскарі, Італія). Результатом аналізу досвіду аналогічних ОПП, оприлюдненому на сайті кафедри (<http://surl.li/rwsbp>), є оновлення та доповнення навчальних дисциплін соціокультурним компонентом (ОК 2, 8), розширення методів навчання/викладання НД перекладознавчого характеру, уточнення фахових компетентностей і ПРН. Однак, на думку ЕГ, заявлені в ОПП цілі та ПРН не враховують цілком актуальний ринок праці. Дедалі менше постає потреба у вузькоспеціалізованих фахівцях зі знанням однієї іноземної мови - італійської. Вивчення другої іноземної мови, в даному випадку - англійської, у межах вибіркового блоку значно звужує можливості працевлаштування здобувачів, адже по завершенню навчання вони не отримують відповідного запису в дипломі. Про необхідність перенесення англ. мови в перелік обов'язкових ОК, що б забезпечило здобувачів знаннями з двох іноземних мов, наголошували також стейкхолдери: З.Піскозуб - д.філол.н., проф. ЛНУ ім. І.Франка, С. Борщевський, поет, перекладач, перший віце-президент, Голова ТО перекладачів НСПУ. Відтак, ЕГ дійшла висновку, що при розробці ОПП враховано тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контексти, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОПП. Однак, зважаючи на суч. ринок праці, концептуального доопрацювання вимагає спрямованість ОПП на обов'язкове вивчення другої іноземної мови.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП розроблено з урахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 "Філологія" галузі знань 03 "Гуманітарні науки" для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 871 від 20.06.19 р. <http://surl.li/cocni>). Досягнення визначених Стандартом ПРН забезпечується обов'язковими ОК, які дозволяють

набути задекларованих ЗК і СК, належних умінь та навичок проф. та фахової діяльності. Так, опанування: навичок письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях проф. і наук. спілкування (ПРН 2, 14), досягаючи запланованого прагмат. результату (ПРН 6), забезпечено ОК 1-2, 7-8, 11-12; навичок перекладу текстів різних стилів і жанрів (ПРН 6, 10), їх аналізу та редагування (ПРН 14) забезпечується ОК 1, 3, 7-8, 11; навичок проведення наук. дослідження в галузі філології, застосовуючи відповідні методи і технології (ПРН 3), добираючи доцільні методол. принципи (ПРН 11) і підходи для аналізу дослід. матеріалу (ПРН 15), враховуючи при цьому клас. та новітні здобутки різних напрямів і шкіл у галузі філології (ПРН 7-10) - ОК 3, 5, 7-8, 12; навичок презентації результатів наук. дослідження (ПРН 2, 17) і обґрунтування власної точки зору на конкретне філол. питання (ПРН 13) - ОК 1-2, 5, 6, 8, 11-12; навичок дотримання правил академ. доброчесності (ПРН 12) - ОК 1-3, 5-9, 11-12; навичок оцінювання та аналізу соціально, особистісно та професійно значущих проблем, їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах (ПРН 4), у проф. колективі та з представниками ін. проф. груп різного рівня (ПРН 5), використовуючи при потребі спеціаліз. концепт. знання в галузі філології (ПРН 16) - ОК 1-3, 8-9, 11; навичок оцінювання власної навч. та наук.-проф. діяльності, розробки та втілення стратегії саморозвитку та професійного самовдосконалення (ПРН 1) - ОК 1-3, 5-9, 11. Детальний аналіз контенту ОК виявив неповну відповідність ПРН компонентам ОПП, які продемонстровані в матриці (ОПП с. 16): ОК 2 не забезпечує ПРН 8, 10, 14; ОК 5 лише частково забезпечує ПРН 7, 9, 16; ОК 6 не забезпечує ПРН 7, 9 і лише частково ПРН 15; ОК 9 не забезпечує ПРН 13. Зважаючи на автономію ЗВО, розробниками додано ФК 9-11 та ПРН 18, які конкретизують мовні та прикладні компетентності, а також ПРН 19, який передбачає застосування знань та умінь у переклад. практиці з використанням новітніх перекладозн. теорій та їх інтерпретацій, базових правових знань норм законодавства про інтелект. власність, а також вирішення питань реалізації норм авторського права. Однак додані ФК 9 і ФК 10 частково дублюють визначені Стандартом ФК 6, 8 і відповідають ПРН 2, 5-6, 10, 14, 16-17, а ФК 9 - визначену Стандартом ФК 5, при цьому ФК 11 не має повного відображення у ПРН 19. Щодо забезпечення доданого ПРН 19, то він лише частково забезпечений ОК 2, 7. Отже, ЕГ дійшла висновку про часткове забезпечення деяких ПРН, визначених Стандартом, а також недоцільність розширення визначених Стандартом ФК і ПРН, які не лише частково його дублюють, а й не мають повного забезпечення освітніми компонентами.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивних практик не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Серед слабких сторін ЕГ визначає: 1) недостатньо визначений фокус та унікальність ОПП, а також їх часткову узгодженість із заявленими цілями, компетентностями та результатами навчання, зокрема щодо вивчення другої іноземної мови; 2) часткове забезпечення змістом освітніх компонентів (ОК 2, 5-7, 9) ПРН 7-10, 13-16, 19, зокрема в контексті теоретичних знань у галузі філології; 3) недоцільне розширення визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 "Філологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти ФК і ПРН, які не лише частково дублюють чинний Стандарт, а й не мають повного забезпечення освітніми компонентами. Здійснений аналіз реалізації ОПП за критерієм 1 дозволив сформулювати такі рекомендації: 1) Протягом року обговорити зі стейкхолдерами цілі та фокус ОПП, формулювання ПРН, які забезпечуються під час навчання на ОПП, ОК, які повинні забезпечувати ПРН, визначені Стандартом, і внести зміни в наступну редакцію ОПП; 2) З метою відслідковування тенденцій розвитку сучасного ринку праці щорічно проводити моніторинг працевлаштування випускників і оприлюднювати на офіційному сайті кафедри або ЗВО аналіз їхніх результатів не пізніше ніж через місяць їх проведення.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Здійснений аналіз дозволяє стверджувати про відповідність ОПП вимогам Критерію 1, зокрема в контексті часткового формулювання цілей освітньої програми та їхнього зв'язку з її фокусом та унікальністю, зокрема щодо вивчення другої іноземної мови (підкритерій 1.1), врахування під час її розробки інтересів різних груп стейкхолдерів (підкритерій 1.2). Цілі та ПРН ОПП загалом враховують тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контексти, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОПП, однак потребують узгодженості із сучасними тенденціями ринку праці (підкритерій 1.3). До того ж, ОПП дозволяє загалом досягти ПРН, визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 "Філологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти, однак потребують перегляду і доопрацювання (підкритерій 1.4). Рівень відповідності Критерію 1 визначаємо як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП «Мова і література (італійська)» та НП 2023 року становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до статті 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). Обсяг обов'язкових освітніх компонентів ОП становить 67 кредитів – 74.44% обсягу ОП, що також включає 1 вид практики: ОК.11 – Філологічна практика (Виробнича/безвідривна) (6 кредитів ЄКТС). На вибірковій дисципліні відведено 23 кредити ЄКТС, що становить 25,56 % від загальної кількості кредитів ОП. Кількість кредитів на підготовку здобувачів другого рівня ВО та розподіл на обов'язкові й вибіркові ОК відповідають нормам чинного законодавства України, зокрема абз. 1 ч. 5 ст. 5 та п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». Блок обов'язкових освітніх компонентів представлено такими циклами: педагогічної та методичної підготовки в галузі романської філології: ОК.05, ОК.9 – 8 кредитів (11.94%), науково-предметної підготовки: ОК.06, ОК.12 – 10 кредитів (14.93%), професійної підготовки за напрямом «Італійська мова і література»: ОК.01, ОК.02, ОК.03, ОК.08 – 35 кредитів (52.24%), інформаційно-технологічної підготовки: ОК.04, ОК.07 – 8 кредитів (11.94%), практичної підготовки: ОК 11 – 6 кредитів (8.96%). Вибірковість запропонована за блоковим принципом з можливістю вибору одного повноцінного блоку з трьох запропонованих: Вибірковий блок 1 – «Переклад англійською мовою» – 23 кредити; Вибірковий блок 2 – «Англійська мова» – 23 кредити; Вибірковий блок 3 – «Педагогіка вищої школи» – 23 кредити. Або самостійного формування одного вибіркового блоку з освітніх компонентів поза ОП, відповідно до університетського каталогу курсів – 23 кредити. ЕГ констатує відповідність підкритерію 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Мова і література (італійська)» є чітко визначеним, структурованим та збалансованим у контексті загального часу навчання. В ОП зазначено загальну інформацію про програму, описано теоретичний зміст предметної області, вказано особливості програми і можливості для працевлаштування та подальшого навчання випускників, окреслено викладання та оцінювання, описано програмні компетентності та програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми та академічну мобільність. ОП містить перелік програмних компетентностей (інтегральна, 12 загальних, 11 фахових) та опис 19 ПРН випускника; перелік компонентів ОП та їх логічну послідовність і структурно-логічну схему ОП, інформацію про форму атестації здобувачів. В ОП наявна логічність в організації освітнього процесу. Відомості самооцінювання демонструють той факт, що інструменти та обладнання КСУ ім. Бориса Грінченка дозволяють на високому рівні забезпечувати викладання на ОП та досягати поставлених цілей. Як зазначено у відомостях самооцінювання ст. 8 оволодіння системою наукових теорій та концепцій філології відбувається у межах таких обов'язкових ОК, як: ОК.04 Цифрова філологія, ОК.05 Сучасні студії в романістиці, ОК.06 Методологія та організація філологічних досліджень, ОК.08 Контрастивні студії італійської та української мов, ОК.11 Філологічна практика (виробнича/безвідривна), ОК.12 Написання та захист кваліфікаційної магістерської роботи. Здобуття навичок володіння італійською мовою відбувається під час засвоєння ОК.01 Професійна італійська мова, ОК.02 Переклад і міжкультурна комунікація, ОК.03 Сучасна література італійськомовних країн Як майбутні викладачі іноземної мови здобувачі освіти формуються у процесі засвоєння ОК.9 Лінгводидактика. Проаналізувавши зміст ОК, що запропоновані в ОП, ЕГ зазначає, що вони формують ФК, ЗК, ПРН, що зазначені в них. У них також містяться очікувані результати навчання з дисципліни, перелік тем, Система оцінювання результатів навчання здобувачів, тематичний план занять, змістові модулі та ін. ЕГ констатує, що ОК дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. ЕГ констатує відповідність підкритерію 2.2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На думку ЕГ, зміст ОП здебільшого відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія за визначеною предметною спеціалізацією 035.052 – романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська. В порівнянні з редакцією ОП 2021 р., де такий ОК відсутній, робоча група вдосконалила ОП 2023 р, зокрема доповнила компонентом, спрямованим на опанування компетентностей і ПРН задля забезпечення можливості виконання наукового дослідження – кваліфікаційної роботи. Наразі в ОП представлено ОК.06 у такому формулюванні: «Методологія та організація філологічних досліджень». Також було внесено корективи й у робочу програму цього ОК, зокрема, попри те, що цей ОК є нормативним для багатьох ОП, у ньому виокремлено компетентності й ПРН, що корелюють із матрицею ОП «Мова і література (італійська)». До того ж, цей ОК містить ряд тем, спрямованих на підготовку здобувача до виконання кваліфікаційної роботи. ЕГ уважає, що позитивною практикою в порівнянні з редакцією 2021 р, є введення в ОП 2023 р. з метою якісного формування ПРН 3 (застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення

професійної діяльності), ФК 11 (володіти сучасними технологіями та програмним забезпеченням для роботи з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками та базами даних), ЗК 8 (використання інформаційних і комунікаційних технологій) окремих освітніх компонентів ОК.04 – Цифрова філологія (4 кредити) та ОК.07 ІКТ в перекладі (4 кредити). В оновленій ОП збільшено кількість кредитів на вивчення зарубіжної літератури з 4-х до 7-ми кредитів, що реалізується в ОК.03 «Сучасна література італійськомовних країн». Зокрема в РП цього ОК репрезентовані компетентності, які корелюють з компетентностями ОП «Мова і література (італійська)». Збільшення кількості кредитів на вивчення літератури співвідноситься з інтенсифікацією формування ПРН 8, 10, 11. В ОП зазначено, що випускник може працевлаштуватися викладачем закладу вищої освіти, проте не представлено жодного ОК, який би забезпечував компетентності й ПРН за цим фахом. Хоча на зустрічі з НПП було з'ясовано, що практичні навички викладання у вищій школі здобувачі набувають за умови вибору вибіркового блоку З – «Педагогіка вищої школи» а також вивчення окремих тем з ОК.9 Лінгводидактика. Поважаючи автономію ЗВО, ЕГ усе ж уважає, що для повноцінного забезпечення всіх ПРН, присвоєння заявлених в ОП кваліфікацій, а також підсилення придатності до працевлаштування викладачем закладу ВО, як зазначено в ОП, варто доповнити Програму філологічної практики завданнями, які передбачають активну роботу здобувача в системі ВО. Або розглянути можливість введення окремого ОК з асистентської практики в закладі ВО. Отже, хоча зміст ОП загалом відповідає заявленій у ній предметній області, проте окремі її ОК вимагають перегляду й удосконалення. ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 2.3.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП містить 67 кредитів ЄКТС обов'язкових ОК і 23 кредити вибірових ОК, що відповідає нормам чинного законодавства, оскільки на ВД у Програмі відведено 25,6% кредитів. Відповідно до Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти в КСУБГ (<https://cutt.ly/JwCW5EBI>), здобувачі можуть самостійно обирати ОК незалежно від спеціальності чи ОП, на якій вони навчаються. Окрім ОК в обсязі, що становить не менше як 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених ОПП; у КСУБГ практикують навчання одночасно за декількома ОП, навчання за індивідуальним графіком та участь у формуванні ІНП; академічну мобільність, у тому числі міжнародну; вибір керівника та теми наукового дослідження (до речі, як зазначили здобувачі зустрічах з ЕГ, вони можуть також запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи, але погодити її з обраним керівником). Опції вибору здобувачами ОК з вибіркової частини ОПП передбачають вибір з каталогу курсів – 23 кред. (<https://is.gd/BOB5vi>) яким можуть скористатися здобувачі при формуванні ІОТ або вибір із Вибіркових Блоків ОПП: «Переклад англійською мовою», «Англійська мова», «Педагогіка вищої освіти» – 23 кред. (25% обсягу ОПП). Перелік ВК формується робочими групами, зважаючи на ринок праці, пропозиції всіх стейкхолдерів та можливості подальшої реалізації. Очолюють робочі групи декани факультетів. Під час вибору здобувачі знайомляться з описом ОК у каталозі, розміщеному в електронному кабінеті (далі – ЕК) здобувача в системі Е-навчання. Зокрема, здобувач може ознайомитись з метою дисципліни, анотацією до неї, ПРН, розподілом кредитів за семестрами тощо. Після прийняття рішення здобувач в особистому ЕК ставить позначку «Мій вибір остаточний», що вважається фактом подання заяви для вивчення вибірових дисциплін із каталогу. Під час проведення інтерв'ювання здобувачів ОП було встановлено, що, здійснюючи вибір предметів, вони керуються виключно професійним інтересом. Підтверджуючи реальність ІОТ у здобувачів цієї ОП, ЕГ рекомендує удосконалити на сторінці кафедри, що забезпечують освітній процес на ОП, чітку й однозначну інформацію про перелік ВД, виокремити інформацію про ОК та ВД. Тож, ЕГ засвідчує позитивні зміни у формуванні ІОТ на ОП і вважає, що здобувачі мають реальні можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

КСУБГ визначив в ОП освітні компоненти, що сприяють набуттю здобувачами освіти практичних навичок і вмінь, необхідних для майбутнього фаху. На формування професійної компетентності націлена низка обов'язкових дисциплін ОП та вибірових дисципліни. Набуті фахові знання перевіряються під час проведення філологічної (виробнича) практики – ОК.11. Практична підготовка здобувачів ВО на ОП здійснюється на основі: «Положенням про проведення практики студентів Київського університету імені Бориса Грінченка» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_828_21.12.2018.pdf); «Методичних рекомендацій з розроблення програм практик здобувачів вищої освіти» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_602_19.09.19.pdf); «Методичні рекомендації з розроблення програм практики здобувачів вищої освіти (нова редакція)» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_755_30.11.23.pdf). Для здобувачів, які навчаються на ОП, що акредитується, розроблено й представлено у вільному доступі робоча програма: ОК.11 Філологічна практика (Виробнича/безвідривна) – 6 кредитів ЄКТС (https://frgf.kubg.edu.ua/images/FRGF/Robochi_prohramy/Masters/Zah_dystsypliny/Phil_praktyka.pdf). Проаналізувавши робочу програму філологічної (виробничої) практики, ЕГ дійшла висновку, що загалом зміст, вимоги й завдання, що ставляться перед здобувачами для цього виду діяльності, дозволяють реалізувати заявлені в ОП ПРН, зокрема ПРН 1–4; ПРН 7; ПРН 8; ПРН 10–13; ПРН–15; ПРН–17. Водночас ЕГ вважає, що наявний в ОП вид практики недостатньо розвиває практичні перекладацькі навички й не можуть повною мірою забезпечити підготовку за спеціалізацією: 035.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська. ЕГ рекомендує робочій групі переглянути робочу програму практики й доповнити її завданнями, видами роботи з

перекладацької практики з першої іноземної мови. Виходячи з назви ОП «Мова і література (італійська)» ЕГ рекомендує робочій групі розглянути можливість проведення педагогічної (асистентської) практики як з першої мови, а також і з зарубіжної літератури. І зробити це на вибір здобувача заняття з мови чи літератури проводити заняття. В зв'язку з цим варто розробити робочу програму до педагогічної (асистентської практики). Отже, ЕГ вважає, що при певному коригуванні ОК.11 шляхом введення перекладацької складової, дозволить якісно підсилити формування ПРН 10 в цілому, а також введення асистентської практики з першої іноземної мови та літератури дозволить інтенсифікувати ОП Мова і література (італійська) зокрема. ЕГ констатує часткову відповідність підкритерію 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає формування соціальних навичок, які відображені в окремих ЗК, як-от: здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 2), здатність працювати в команді (ЗК 5), навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 8), здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 10). Більшість із цих компетентностей формуються в процесі опанування ОК загального блоку, зокрема ОК.06 Методологія та організація філологічних досліджень, ОК.07 ІКТ в перекладі, ОК.9 Лінгводидактика. М'які навички формуються також під час Філологічної практики (Виробнича/безвідривна), оскільки в її основі – є критичне опрацювання сучасної наукової літератури, застосування у практичній діяльності навичок вибіркового наукового пошуку, збір фактичного матеріалу для власного дослідження; засвоєння навичок публічної презентації власних наукових здобутків, аргументації висновків дослідження та проведення наукової полеміки. На зустрічах зі здобувачами, ЕГ переконалася, що вони володіють заявленими соціальними навичками й уміло ними послуговуються в різних видах діяльності, наприклад, під час організації різних заходів, у тому числі й волонтерського спрямування (про це повідомили на зустрічі представники студентського самоврядування). Також про високий рівень мовленнєвої культури, здатність здобувачів до генерування нових ідей зазначали роботодавці, зустріч 13. Отже, ЕГ засвідчує, що ОП передбачає ряд соціальних навичок, опанування якими дозволяють реалізувати передбачені цілі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На ст. 9 відомостей самооцінювання розробниками зазначено, що в ОП Мова і література (італійська) розробники враховували Професійний стандарт для групи професій «Викладачі закладів вищої освіти» (<http://surl.li/flvlo>). Розробники освітньо-професійної програми (ОПП) «Філологія» (магістерський рівень) враховували вимоги цього стандарту, а також орієнтувалися на кваліфікаційні характеристики професій, згаданих у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія. Придатність до працевлаштування випускників ОП описано на ст. 6-7 освітньої програми Мова і література (французька).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загалом обсяг ОП та її ОК відбивають реальне навантаження здобувачів освіти й дають можливість досягти цілей і ПРН. Як засвідчує ч.2 ОП, на вивчення ОК.04, ОК.05, ОК.06, ОК.07, ОК.9 передбачено по 4-и кредити ЄКТС. Для ОК.08, ОК.11, ОК.12 – 6 кредитів. На вивчення ОК.03 передбачено 7 кредитів. На вивчення ОК.02 передбачено 9 кредитів, для ОК.01 – 13 кредитів ЄКТС. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента магістратури, становить не менше 1/3 і не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення дисципліни. Загальне співвідношення аудиторної (2700 годин) та самостійної роботи (1564 години), як свідчить НП, складає 63.32% до 36.68%, що відповідає нормам чинного законодавства. У ЗВО діє «Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>), яке й регламентує всі аспекти забезпечення самостійної роботи здобувачів. На зустрічі 7 здобувачі озвучили задоволення підходом ЗВО до навантаження, підтвердили зацікавленість НПП у недопущенні перевантаженості здобувачів. Також у здобувачів були відсутні скарги на обсяг самостійної роботи. Самостійну роботу забезпечено усіма необхідними ресурсами, які розташовані у системі КСУБГ Moodle. Зміст самостійної роботи за відповідними дисциплінами визначається навчальною програмою дисципліни, наявними електронними курсами дисциплін, розміщеними на навчально-інформаційному порталі на базі платформи Moodle, індивідуальними завданнями тощо. Кількість форм звітності, представлена в ОП не допускає перевантаження здобувачів. Позитивною практикою ОП ЕГ вважає виокремлення в графіку освітнього процесу тижнів для завершення написання кваліфікаційної роботи ОК 12 – 6 кредитів ЄКТС. Передбачено 6 кредитів практичної підготовки ОК.12: Філологічна практика (Виробнича / безвідривна). Вивчивши робочу програму цього виду практики, ЕГ вважає, що більш вдалою назвою, яка реалістично відбиває її зміст є Виробнича (переддипломна) практика. Аналіз ОП та НП засвідчив, що окремого освітнього компоненту який відповідає за асистентську практику серед обов'язкових освітніх компонентів не передбачено, хоча в ОП у розділі «Придатність до працевлаштування» зазначається, що випускники можуть обіймати посаду викладача закладу вищої освіти. Отже, обсяг ОП та окремих ОК є реалістичним і загалом дозволяє досягти ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, Спеціалізації 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська другого (магістерського) рівня вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У контексті Критерію 2 встановлено: 1) позитивною практикою ОП вважається виокремлення в графіку освітнього процесу часу для завершення написання кваліфікаційної роботи: ОК.12 – 6 кредитів ЄКТС.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліками й слабкими сторонами ОП ЕГ вважає: 1) Відсутність ОК, яке було б спрямоване на забезпечення практичної викладацької підготовки, проведення навчальних занять у формі асистентської практики. 2) Нерівномірний розподіл кредитів на вивчення ОК лінгвістичного, літературознавчого та перекладацького спрямування. 3) Вивчення другої іноземної мови (англійської) серед вибіркового блоку, що значно звужує можливості працевлаштування здобувачів ОП. Рекомендації: 1) При наступному перегляді ОП варто переглянути наповнення ОК.11 в сторону інтенсифікації перекладацької підготовки здобувачів, що забезпечувало би ефективне формування ПРН 10. Адаже публікація наукових матеріалів, що входить до тем ОК.11 можна здійснювати протягом року, а не тільки в період практики, таким чином вивільниться час для дослідження матеріалів, здійснення перекладів, що можуть бути використані в практичній частині кваліфікаційної роботи. 2) Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» ст. 12 «магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти (за наявності у програмі підготовки циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін та проходження відповідних практик);» у зв'язку з цим ЕГ рекомендує розглянути можливість введення окремого ОК з асистентської практики за цією ОП, що актуалізує можливість працевлаштування випускників на посади викладачів в ЗВО. 3) Зважаючи на існуючий в деякій мірі нерівномірний розподіл кредитів в ОП у бік вивчення італійської мови, у новій редакції ОП на 2025–2026 н. р. вважаємо за доцільним посилити вивчення перекладу, та доповнити вивчення зарубіжної літератури.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти; зміст ОП є чітко визначеним, структурованим та збалансованим у контексті загального часу навчання. ОП містить перелік ЗК, ФК та ПРН, реалізація яких здатна забезпечити підготовку фахівця. В ОП простежується зв'язок між ОК, що уможливує досягнення ПРН, та передбачено достатньо практичну підготовку здобувачів. Однак ЕГ засвідчує незбалансованість кредитів на вивчення іноземної мови, перекладу і зарубіжної літератури, що присутні в ОП. Вектор вивчення зорієнтовано на першу іноземну мову, але в кваліфікації зазначено перша іноземна мова, переклад і зарубіжна література. Здобувачі освіти не мають окремого ОК для формування практичних навичок з викладацької роботи. Також у здобувачів освіти відсутня перекладацька підготовка в процесі проходження філологічної практики, натомість запропоновано готувати наукові публікації для друку, що варто робити протягом навчання в магістратурі, а не тільки в період проходження практики, що створюють часткову невідповідність за підкритерієм 2.3, 2.5. Підкритерії 2.1, 2.2, 2.4, 2.6, 2.7 та 2.8 стали вирішальним при оцінюванні та аналізі, що загалом відповідають ОП. Виявлені недоліки можуть бути усунені впродовж року після проведення акредитаційної експертизи. ЕГ оцінює відповідність ОП цьому критерію у форматі «В».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до магістратури (спеціальність - 035 «Філологія», спеціалізація - 035.052 «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська) Київського столичного університету імені Бориса Грінченка оприлюднені на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3wEwMQi>). У 2023 р. вступники склали ЄВІ з іноземної мови, який поєднував тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови, фахове випробування в комбінованій (тестовій та усній формі) та додавали мотиваційний лист. Рекомендації вступникам для підготовки мотиваційного листа розміщено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/FwzYSoSq>). Фахове випробування здійснюється на підставі Програми фахового випробування (<https://cutt.ly/jwzYTYiX>). На сайті ЗВО вступники можуть отримати всю необхідну інформацію про вступ до магістратури (контакти та графік роботи Приймальної комісії, програми та розклад фахових вступних випробувань; перелік документів до вступу, вартість навчання тощо). Проаналізувавши інформацію, оприлюднену на сайті ЗВО, ЄГ дійшла висновку, що правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, та є у вільному доступі для вступників.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступники до магістратури Київського столичного університету імені Бориса Грінченка складають ЄВІ з іноземної мови, фахове випробування в комбінованій (тестовій та усній формі) та додають мотиваційний лист. Фахове випробування здійснюється на підставі Програми фахового випробування (<https://cutt.ly/zw8GCOgI>). Програма містить вимоги до професійної підготовки вступників, структуру фахових вступних випробувань і рекомендовану літературу для підготовки до іспитів. Аналіз змісту і структури вступного фахового випробування засвідчив відсутність завдань з перекладу, який є важливим нормативним компонентом ОП за спеціалізацією 035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська. На думку ЄГ, ОП передбачає попередню наявність у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок перекладу.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регулюються: Правилами прийому на навчання (<https://bit.ly/3wEwMQi>), Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://cutt.ly/XUcZQSW>) та Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, в університеті (<https://cutt.ly/NwVwitlO>). Ці документи розміщені на сайті Університету, що забезпечує їх доступність для учасників освітнього процесу. Експертна група встановила, на весняний семестр 2024 року була запланована програма академічної мобільності в університеті Фоджі (Італія), за програмою обміну Erasmus+, для магістранток 1 курсу Майбоженко Тетяни та Рябої Марини, тривалістю в один рік, та для Куцак Богдани тривалістю 1 семестр. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів, які навчаються на ОП, вищезазвані студентки підтвердили, що саме зараз вони перебувають за програмою обміну Erasmus+ на навчання в університеті Фоджі

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Порядком про перезарахування ОК і визнання РН, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<https://cutt.ly/NwVwitlO>). Відповідно до Порядку, здобувач подає на ім'я декана факультету заяву та підтвердні документи. Розгляд заяви і документів та прийняття рішення про визнання для здобувачів ступеня магістра здійснюється комісією, до складу якої входять: декан факультету, заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи, завідувач випускової кафедри, гарант ОП. Здобувачі освіти можуть подавати на перезарахування кредити і результати навчання, здобуті під час навчання на відкритих навчальних онлайн курсах (Prometeus, Coursera, EdEra), а також онлайн курсах закордонних ЗВО з отриманням відповідних сертифікатів. Експертна група встановила, що за цієї ОП запитів на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, від здобувачів не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних позитивних практик у контексті Критерію 3 ЗВО не має.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Відсутність у вступному фаховому випробуванні завдань з перекладу, який зазначений в кваліфікації Магістр філології за спеціалізацією романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська. Рекомендації: 1. У 2024 році включити завдання з перекладу до вступного фахового випробування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Критерій 3 загалом відповідає вимогам. Процедура вступу є прозорою, чіткою та не містить дискримінаційних положень (підкритерій 3.1). Здобувачі обізнані про можливості та правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в тому числі і під час академічної мобільності (підкритерій 3.3). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Порядком про перезарахування ОК і визнання РН, здобутих у неформальній та інформальній освіті (підкритерій 3.4). Часткові невідповідності підкритерію 3.2 (відсутність завдань з перекладу у вступному фаховому випробуванні) не мають критичного впливу на реалізацію ОП і тому рівень відповідності критерію оцінюється як «В».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання/викладання на ОПП, принципи студентоцентр. підходу та академ. свободи регламентовано “Положенням про організацію...” (<http://surl.li/exhlm>), “Положенням про проведення практики...” (<https://cutt.ly/wwZ1e1Cx>). Досягнення цілей і ПРН забезпечено поєднанням різних методів і форм навчання. Підґрунтям формування ПРН 1-7, 10-13, 16, 18-19 є лекції (ОК 2-6, 8-9) із використанням поясн.-ілюстр. (ОК 2-6, 8-9), частк.-пошук. (ОК 3-6, 9), словесних (ОК 2-4, 8-9), наочних (ОК 3-4, 8-9), проєкт. методів (ОК 9), методу аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення теор. явищ та процесів (ОК 3, 8-9), методу проблем. викладу (ОК 2-6), груп. роботи (ОК 2, 4). На практик. заняття в межах теор. НД переважають пробл.-пошук. (ОК 2-6, 9), інтеракт. (ОК 2-6) методи, метод кейсів (ОК 5-6). Під час вивчення практик. НД (ОК 1, 7) поширені пробл.-пошук., інтеракт., наочні методи, метод груп. роботи та брейнстормінг, що сприяє набуттю ПРН 1-6, 12-14, 16, 18-19. Самост. робота та самонавчання передбачено в ОК 1-7, 9. Використані методи і форми загалом сприяють реалізації студентоцентр. підходу, адже здобувачі є активними учасниками освітнього процесу. Вони проходять опитування, організовані робочою групою ОПП (<http://surl.li/sdubg>), та щорічне загальноунівер. анонімне опитування «Викладач очима студентів». Принципи академ. свободи на ОПП реалізовано через самост. визначення НПП змісту ОК і ВК, вибір методів і технологій викладання під час розробки РПНД, місця проведення занять. Академ. свободу для здобувачів ОПП реалізовано через можливість вільно формувати освітню траєкторію (вибір блоку вивчення; вибір напрямку, тематики та керівника магістер. роботи; участь у наук. конф. та програмах академ. мобільності), а також організувати своє навчання (самост. робота, практика, використання інформац.-комп'ют. технологій, зокрема ЕНК). ЕГ дійшла висновку, що форми і методи навчання/викладання переважно сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та ПРН. Однак частково забезпеченими обраними формами навчання є ПРН 7-9, 11, 13, 16. Для досягнення повною мірою заявлених ПРН ЕГ рекомендує врівноважити лекції та практик. заняття в ОК 2-4, 6, 8, а також замінити практик. заняття в межах теор. НД (ОК 2-6, 9) на семінар. як форму обговорення наук. проблем. Варто було би доповнити методи навчання ОК 11, який передбачає підготовку до написання магістер. роботи відповідними дослідн. методами (див. також п. 4.3). Доцільно було би також звернути увагу на мову викладання. Адже лише 2 НД (ОК 1, 3) викладаються суто фаховою мовою. ОК 2, 7, 8, 9 - укр. та іт. мовами, хоча ОК 9 не передбачає контрастивних студій. ОК 5 викладається укр. мовою, що, на думку ЕГ, перешкоджає підготовці повною мірою філологів-дослідників до написання магістер. роботи мовою фаху, про що заявлено в РП ОК 12 та в ОПП (с.14). Поряд із цим ОК 4 викладається укр. та англ. (!!!) мовою, а ОК 6 - виключно англ., що підтвердили самі НПП під час зустрічі. Хоча жоден ПРН не передбачає володіння 2-ою мовою (англ.).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію про цілі, зміст і ПРН ОПП, а також про порядок і критерії оцінювання знань здобувачі отримують під час першого заняття з певної НД. Інформування проводиться також перед виконанням конкретних видів робіт: настановча конференція перед початком практики, консультації перед проведенням підсумкових форм контролю. Керівник кваліфікаційної магістерської роботи під час першої консультації на початку навчального року або відповідного семестру, пояснює вимоги до роботи та специфіку роботи над нею. Надання доступу до необхідної інформації про освітній процес регулюється також "Порядком розміщення інформації на офіційних веб-ресурсах Університету" (Дод.1 до наказу № 14 від 5.01.24) (<http://surl.li/sgtdo>), завдяки чому здобувачі мають можливість самостійно відстежувати потрібну інформацію. Так, на офіційному сайті ЗВО у рубриці "Вступникам" (<http://surl.li/cward>) та на сайті випускової кафедри (<http://surl.li/sgthy>) у вільному доступі є ОПП, де чітко визначено її цілі, зміст та ПРН. На сайті кафедри (<http://surl.li/sgtiz>) оприлюднено також робочі програми всіх ОК, крім ОК 12, а також робочі програми НД з Вибіркового блоку "Переклад англійською мовою" та робоча програма з дисципліни "Наукова італійська мова", яка не фігурує в ОПП. У зазначених РП висвітлено порядок і критерії оцінювання отриманих знань здобувачами. Критерії оцінювання знань з кожної із НД розміщені також у відповідних рубриках в ЕНК здобувача. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ отримала повне підтвердження цієї інформації. Отже, ЕГ дійшла висновку про загальносистемне надання здобувачам ОПП належної інформації про ОК та критерії оцінювання знань. Однак з метою надання повної інформації здобувачам про освітній процес та можливості побудови індивідуальної освітньої траєкторії, ЕГ вважає за доцільне оприлюднення на сайті випускової кафедри робочих програм всіх без винятку обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також вилучення зайвих. Оприлюднені на сторінці навчального відділу (<http://surl.li/qmixl>) "Методичні рекомендації з написання кваліфікаційної роботи" варто було би висвітлити також на сайті випускової кафедри.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до "Статуту КУ ім. Б.Грінченка" (<http://surl.li/hfdak>), поєднання навчання і дослідження є одним із голов. завдань ЗВО. Підготовка здобувачів до реалізації досліджень починається з 1-ого семестру і реалізується шляхом використання частк.-пошук. та пробл.-пошук. методу, методу аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення теор. явищ та процесів: реферати, презентації, проекти, робота з даними наукометр. баз (ОК 2-6, 8-9). Однак, на думку ЕГ, варто запровадити семінари в ОК 2-6, 9 для кращого набуття здобувачами ФК 5 та ПРН 2, 4, 9, 11, 13, 15, 17 (див. підкритерій 4.1). Протягом 2 і 3-ого семестрів передбачено філологічну практику (ОК 11), мета якої полягає у критич. опрацюванні суч. наук. літ-ри, застосування навичок наук. пошуку, збір факт. матеріалу для власного дослідження. При цьому варто доповнити методи навчання ОК 11 відповідними дослідн. методами. Поряд із цим, форма проведення цієї практики ("безвідривна") ускладнює виконання цілей, поставлених перед здобувачами. У цей же період, але вже в межах ОК 12, передбачено написання і захист наук. роботи. Відведення 12 кред. (ОК 11 + ОК 12) на виконання робіт, цілі, методи і форми яких практично збігаються, є, на думку ЕГ, недоцільним. Варто використати їх частину на посилення дослідн. ОК. Зауважимо, що під час зустрічі роботодавцями також було наголошено на необхідності посилити наук. компонент ОПП і доцільності проведення практики з відривом від виробництва (Т.Черкашина, З.Піскозуб, Н.Філоненко). З метою підготовки здобувачів до написання магістер. робіт наук. керівники проводять з ними індивід. консультації, спонукають їх до участі в наук. семінарах, круглих столах, форумах, конференціях, зокрема факультетській (<https://bit.ly/3P9Fyfo>), а також у діяльності "Наукового товариства..." (<https://bit.ly/3Tmzzq2>). 2 здобувачки О.Зіх і А.Боцман взяли участь у V Всеукр. наук.-практ. он-лайн конференції (2020 р.) та опублікували кожна з них 1 статтю у фаховому виданні (2021 р.), чому ЕГ отримала підтвердження. А.Боцман посіла також III місце на Всеукр. конкурсі студ. наук. робіт (2020-2021 рр.). Однак, ЕГ вважає, що здобувачі не дотримуються цілком вимог до здійснення філологічної практики (ОК 11), РП якої передбачено виступ на конференції і 1 статтю у фаховому виданні. Відсутність публікацій у всіх здобувачів говорить про відсутність апробації магістер. дослідження, яка є невід'ємним компонентом реалізації наук. дослідження. З метою посилення публікаційної активності здобувачів, на думку ЕГ, слід запровадити практику заохочення до наук. діяльності. Результати наук.-дослід. діяльності НПП, зокрема публікаційна активність, участь у всеукр. та міжнар. наук.-практ. конференціях, підвищення кваліфікації, інтегровані в процес навчання і викладання на ОПП (див. підкритерій 4.4). Отже, поєднання навчання і дослідження прослідковується у наук. діяльності НПП. Однак, потребують посилення наук. компонентом методи і форми навчання, а також публікац. активність здобувачів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Механізм оновлення змісту освіти на основі наук. досягнень і суч. практик у відповідній галузі здійснюється відповідно до "Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм..." (<https://cutt.ly/FUcNkuH>) та реалізується через: щорічне оновлення РП з обов'язковим їх обговоренням на засіданнях кафедри; оновлення і розроблення нових засобів діагностики навч. досягнень (зокрема засобів проміжного і підсумкового контролю, атестації); забезпечення ОК електронними навч. курсами (ЕНК). Зміст РП узгоджується з гарантом ОПП та завідувачем кафедри на предмет уникнення повторень і застарілої інформації. Основний чинник оновлення змісту ОК і ВК - наук.-дослідн. діяльність НПП: опрацювання найновіших наук. розвідок у галузі та друк фахових публікацій (що підтверджено списком публікацій НПП, наданий ЕГ); участь в укр. та міжнар. освітніх та наук. проектах (Р.Махачашвілі, Н.Мосьпан, А.Копитіна, Л.Калитюк); участь у всеукр. та міжнар. наук.-практ. конференціях (напр.: М.Гольцева, Р.Махачашвілі, А. Копитіна, А.Козачук, В.Сніцар, Н.Мосьпан, С.Радецька,

Л.Калитюк); проходження стажування за кордоном (В.Сніцар, Н.Мосьпан, А.Гайдаш, Л.Калитюк, Р. Махачашвілі, А. Копитіна); підвищення кваліфікації на базі ЗВО України та за кордоном, участь у наук.-метод. семінарах, вебінарах, тренінгах (Т.Лазер, С.Радецька, Р.Махачашвілі, Л.Калитюк); участь у роботі спецрад (Н.Мосьпан, Р.Махачашвілі, А.Гайдаш, Л.Калитюк); підготовка аспірантів і докторантів (Р.Махачашвілі), опонування канд. і доктор. дисертацій (В.Сніцар, Н.Мосьпан); робота в складі журі Всеукр. конкурсу-захисту наук.-досл. робіт учнів МАН України (С.Радецька, Р.Махачашвілі). Власні наук. здобутки та здобутки фахівців у галузі широко впроваджуються у навч. процес, зокрема шляхом написання навч. посібників (С.Радецька, Р.Махачашвілі, А.Козачук), складання електронних курсів, оновлення контенту та списків рекомендованих джерел до РП освітніх компонентів, що, власне, й було підтверджено документами, наданими ЕГ та під час зустрічі з фокус-групами. Відтак, ЕГ може зробити висновок, що НПП мають можливість оновлювати зміст освіти на основі наук. досягнень і суч. практик у галузі. Однак, варто було би посилити підготовку фахової наук.-метод. літератури, яка б сприяла реалізації ОПП, зокрема її досл. компонента.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО задекларована в “Стратегії розвитку КСУ ім. Б.Грінченка на 2023-2027 рр.” (<http://surl.li/hfdas>) і координується наук.-дослідною лабораторією інтернаціоналізації вищої освіти на основі відповідного положення (<https://cutt.ly/oUsox14>). Вона пов'язана із програмами міжнар. академ. мобільності, залученням фахівців із заруб. країн і носіїв мов до навч.-вихов. процесу, міжнар. офіційними зустрічами, освітньо-культурними заходами тощо. Для реалізації цілей ОПП ЗВО вклав угоди про співпрацю з 2 ЗВО-партнерами Італії (Університети Верони і Фоджа), інформація про які оприлюднена на сайті ЗВО (<http://surl.li/qutxl>). До процесу навчання на ОПП було залучено фахівців-носіїв іт. мови, зокрема на гостьові лекції: директор Італійського ін-ту культури в Києві К.Колонелла, проф. Ун-ту Салерно С.Дель Гаудіо, директор Італійського ін-ту культури в Києві Е.Крізафуллі, декан Ун-ту Фоджа С.Валеріо. Інтернаціоналізація викладання, навчання і поширення результатів наук. досліджень на ОПП здійснюється через участь НПП в міжнар. наук.-практ. конференціях (М.Гольцева, В.Сніцар, Н.Мосьпан, С.Радецька, Р.Махачашвілі, А.Копитіна, А.Гайдаш, А.Козачук, Л.Калитюк), а також через публікацію наук. досліджень НПП у виданнях, включених до міжнар. наукометричних баз Web of Science / Scopus (В.Сніцар, Н.Мосьпан, Р.Махачашвілі, А.Гайдаш) та у фахових закордон. виданнях (В.Сніцар, Н.Мосьпан). НПП беруть участь у наук.-метод. стажуваннях за кордоном: Р. Махачашвілі - Таллінський технолог. ун-т (Естонія) 2022 р.; А.Копитіна - Ун-т Палермо (Італія) 2023 р., Ун-т Фоджі (Італія) 2020 р.; В.Сніцар, А.Гайдаш - Полонійський ун-т Ченстохова 2022 р. Випускова кафедра успішно реалізує міжн. проекти: HORIZON 2020 ELEXIS (European Lexicographic Infrastructure) для створення цифрових лексикографічних реєстрів та продуктів і лінгвістичного аналізу Європейських мовних баз даних (<http://surl.li/sigt>), COST ACTION UniDive (<http://surl.li/siglz>). Повна інформація про міжнар. діяльність НПП розміщена в їх е-портфоліо (<https://cutt.ly/NwzUL8Hq>). Відтак, ЕГ може стверджувати, що діяльність ЗВО загалом і навчання/викладання на ОПП зокрема здійснюють процес інтернаціоналізації через наук.-пед. стажування НПП, їх публікаційну активність у закордонних виданнях. Однак варто було би, на думку ЕГ, посилити участь НПП і здобувачів у міжнар. освітніх і наук. програмах, а також у програмах академічної мобільності, що сприяло би ознайомленню всіх учасників освітнього процесу з досягненнями світової науки в галузі.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивною практикою вважаємо діяльність НПП, спрямовану на інтернаціоналізацію діяльності ЗВО: наявність публікацій у фахових виданнях, включених до міжнар. наукометричних баз Web of Science та Scopus, проходження наук.-пед. стажувань за кордоном (Італія, Польща, Естонія).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Серед слабких сторін реалізації ОПП ЕГ визначила: 1) часткове забезпечення обраними методами та формами навчання ПРН 7-9, 11, 13, 16, зокрема відсутність семінарських занять, невірноважена кількість теоретичних і практичних годин, відсутність дослідницьких методів в ОК 11; 2) перевантаження здобувачів вивченням деяких НД англ. мовою, що не передбачено ПРН; 3) надання інформації про зміст, порядок і критерії оцінювання обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів є неповне через відсутність на сайті випускової кафедри РП з ОК 12, а також РП з вибіркових блоків; 4) дублювання цілей, форм і методів навчання ОК 11 та ОК 12, а також недоцільна форма проведення Філологічної практики (ОК 11) - безвідривна. Відповідно ЕГ рекомендує: 1) з нового навчального року врівноважити лекції та практ. заняття в ОК 2-4, 6, 8, а також замінити форму практ. заняття в межах теор. НД (ОК 2-6, 9) на семінарські; 2) з метою посилення наукової складової з нового навчального року доповнити методи навчання ОК 11 відповідними дослідницькими методами; 3) в наступній редакції ОПП збільшити кількість НД мовою фаху; 4) в наступній редакції ОПП узгодити мову викладання (англійську) із заявленими в ОПП цілями та ПРН; 5) з метою надання повної інформації здобувачам про освітній процес та можливості побудови індивідуальної освітньої траєкторії оприлюднити з нового навчального року на сайті випускової кафедри робочі програми всіх без

винятку обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також методичні рекомендації з написання кваліфікаційної роботи; 6) з нового навчального року посилити наукову складову ОПП через введення семінарських занять в ОК 2-6, 9 та доповнення їх дослідницькими методами, 7) у новій редакції ОПП змінити форму проведення Філологічної практики з “безвідривної” на “відривну” або ж об'єднати її з ОК 12; 8) з наступного навчального року посилити підготовку фахової наук.-метод. літератури (навч. посібники, підручники), яка б сприяла реалізації дослідницького компонента ОПП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Здійснений аналіз дозволяє стверджувати про загальну відповідність ОП вимогам Критерію 4, зокрема в контексті оновлення змісту освітніх компонентів, адже НПП враховують власні досягнення та досягнення експертів галузі (підкритерій 4.4). Щодо форм і методів навчання/викладання, то вони відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, однак потребують доопрацювання та доповнення з метою досягнення заявлених в ОПП цілей та ПРН (підкритерій 4.1). Звернемо увагу також на відсутність повного доступу здобувачів до інформації про освітні компоненти ОПП та критерії оцінювання знань (підкритерій 4.2). Щодо поєднання навчання і дослідження, то воно прослідковується повною мірою у наук. діяльності НПП, тоді як потребують посилення наук. компонентом методи і форми навчання, а також публікаційна активність здобувачів (підкритерій 4.3). Незважаючи на активну діяльність НПП, спрямовану на інтернаціоналізацію діяльності ЗВО (публікації у фахових виданнях, включених до міжнар. наукометричних баз Web of Science / Scopus, проходження наук.-пед. стажувань за кордоном), спостерігаємо пасивність студентів у реалізації цієї діяльності (підкритерій 4.5). Рівень відповідності Критерію 4 визначаємо як В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Критерії оцінювання та форми контролю чітко, прозоро й зрозуміло викладені в РП усіх ОК. Реалізація ОП передбачає модульний контроль, який проводиться після закінчення кожного модуля, та підсумковий контроль, який включає семестровий контроль (залік, іспит) і випускну атестацію. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж семестру (за умови, що здобувач освіти успішно виконав усі види робіт, передбачені РП для проміжного контролю). Підсумкова оцінка є сумою балів, отриманих здобувачем, додаткових заходів оцінювання не передбачено. Іспит здійснюється у комбінованій формі: письмовій та усній, де передбачається отримати відповіді на питання з кожного змістового модуля, що забезпечує перевірку досягнення всіх ПРН. У ЗВО існує чітка система оцінювання різних видів діяльності з нарахуванням певної кількості балів, що регламентується наказом № 38 від 16.02.2009 «Про введення в дію уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету» (<https://cutt.ly/9Uc2VFg>). Під час зустрічей зі здобувачами й НПП було підтверджено, що всю необхідну інформацію про зміст, цілі дисциплін, очікувані результати навчання, обсяг, форми контролю, терміни виконання завдань, критерії оцінювання, методичні матеріали здобувачі отримують з РП навчальних дисциплін, що розміщені на сайті факультету романо-германської філології <https://cutt.ly/ow89bUFj>). Викладач дисципліни також на початку семестру знайомить здобувачів зі змістом, структурою та формою екзаменаційної (залікової) роботи, а також з системою та критеріями оцінювання. Питання й вимоги до іспиту оголошуються здобувачам на початку семестру. Інформація про іспити дублюється на сайті студентського офісу. Деканат оприлюднює графік освітнього процесу на початку року. Екзамени оцінюються двома викладачами. Процедура оскарження оцінки представлена в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>). Для проведення публічного захисту магістерської роботи створюється комісія, відповідно до Положення Університету про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії (<https://cutt.ly/UUc86cX>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Здобувачі проходять атестацію у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, згідно зі Стандартом вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія для другого магістерського рівня (наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.). Оцінювання результатів захисту здійснює Екзаменаційна комісія згідно з Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в університеті (нова редакція) (<https://is.gd/n3vX95>). Для забезпечення академічної доброчесності проводиться технічна й змістовна експертиза роботи, особливо перевіряється

оригінальність роботи й унікальність тексту дослідження (з наданням довідки) через системи автоматизованої перевірки випускових робіт UniCheck та/або StrikePlagiarism, за сприяння Бібліотеки Університету. Захищені магістерські роботи розміщуються на сайті Університету у розділі "База випускових робіт" (<https://studbase.kubg.edu.ua/user/login>). ЕГ було з'ясовано, що доступ до робіт мають тільки студенти та співробітники, вхід в систему здійснюється за допомогою корпоративної пошти та пароллю від корпоративної пошти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів у ЗВО регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в КУБГ (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>). Інформацію про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання відображається у РП навчальних дисциплін, що розміщені на сайті факультету романо-германської філології (<https://cutt.ly/ow89bUFj>). На сайті факультету також оприлюднені графік навчального процесу (<https://bit.ly/436GV4q>), розклад занять (<https://bit.ly/3SWn4jK>), графік проведення атестації (<https://bit.ly/3wJk3Mk>). Форма і зміст семестрового контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. Процедура проведення підсумкової атестації описана у Методичних рекомендаціях для написання кваліфікаційних магістерських робіт (<https://bit.ly/49DVIpL>). Об'єктивність оцінювання знань здобувачів під час семестрового контролю забезпечується впровадженням тестових електронних екзаменаційних завдань. Під час усної частини іспитів для виключення конфлікту інтересів екзаменатор працює в парі з колегою. Системно ведеться підрахунок рейтингів (згідно з формулами, зазначеними в РП). Здобувач відслідковує свої рейтинги через електронний журнал в ЕНК. До підсумкової атестації долучалися зовнішні екзаменатори: проф. В.Охріменко (КНУ імені Тараса Шевченка), доц. Н. Філоненко (КНЛУ), доц. Г. Трифонова (Маріупольський державний університет). Порядок ліквідації академічної заборгованості визначається Положенням університету (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>). Мінімальний бал для складання освітнього компоненту однаковий для всіх дисциплін університету та не залежить від методів оцінювання. Інформація про перескладання та повторні курси вивіщується до початку нового семестру на сайті факультету (<https://is.gd/Z6sGkF>). Перескладання екзамену допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий - комісії. Здобувач, який не згоден з результатом екзамену, може подати апеляцію в день оголошення оцінки. Апеляція подається в "Студентський офіс" на ім'я керівника структурного підрозділу. Після отримання апеляції керівник структурного підрозділу створює комісію, яка розгляне апеляцію. Після розгляду апеляції комісією виставляється остаточна оцінка, яка не підлягає апеляції та перескладанню. Під час спілкування у фокус-групах учасники освітнього процесу зазначили, що не пригадують випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів і ситуацій, які б потребували врегулювання конфліктів між здобувачами ВО та екзаменаторами або деканатом.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Документи, які регламентують політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО: Стратегія розвитку КСУБГ на 2023-2027 роки (<https://tinyurl.com/y93k3bez>), Положення про академічну доброчесність (<https://is.gd/NwAQkf>), Кодекс корпоративної культури (<https://cutt.ly/awVqGYkv>), Декларація про АД (<https://tinyurl.com/zu95uwjz>), Наказ про затвердження складу Комісії з АД (<https://tinyurl.com/477r5p5p>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/ym9nyjw3>). На початку навчання здобувачі та НПП підписують Декларацію про академічну доброчесність. На етапі допуску до захисту кваліфікаційні роботи магістрів проходять обов'язкову перевірку на академічний плагіат. Процедура є безкоштовною для всіх учасників освітнього процесу, здійснюється співробітником бібліотеки університету за допомогою програм Unichек і Strike Plagiarism. Таку перевірку також проходять наукові і навчально-методичні видання. У разі офлайн навчання для проведення контрольних заходів використовуються аудиторії, обладнані відеокамерами. Факультет і випускова кафедра проводять заходи спрямовані на підтримку академічної доброчесності серед НПП та здобувачів. В структурі Наукового товариства Університету діє Школа академічної доброчесності (<https://cutt.ly/nwk1neKz>). Інформаційну діяльність щодо АД та боротьби з плагіатом проводить також бібліотека Університету. НПП кафедри регулярно беруть участь у вебінарах з питань АД. Необхідність дотримання правил академічної доброчесності підкреслюється в методичних рекомендаціях для написання кваліфікаційних робіт, розміщених на сайті факультету, а також в рамках дисципліни "Методологія і організація досліджень" та під час "Філологічної практики". Відповідальність за порушення академічної доброчесності здобувачів регламентується Положенням про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://is.gd/NwAQkf>). На рівні Університету створено постійно діючу комісію з академічної доброчесності (<https://cutt.ly/pwzYYBdd>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних позитивних практик у контексті Критерію 3 ЗВО не має. Позитивними практиками є залучення зовнішніх екзаменаторів до атестації з метою забезпечення об'єктивності та діяльність Школи академічної доброчесності, яка підсилює популяризацію академічної доброчесності в Університеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Суттєвих недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 загалом відповідає вимогам. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими й зрозумілими, вчасно оприлюднюються та розміщені у відкритому доступі (підкритерій 5.1). Форми атестацій здобувачів вищої освіти відповідають чинному стандарту вищої освіти (підкритерій 5.2). У ЗВО визначено чіткі правила проведення контрольних заходів і повторного їхнього проходження здобувачами (підкритерій 5.3). Принципи академічної доброчесності імplementовані в інституційну культуру ЗВО, підкріплені нормативними документами, послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів ОП відбувається постійно в рамках інформаційних заходів для усіх учасників освітнього процесу (підкритерій 5.4). Зважаючи на це, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП рівню «В» за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Реалізація ОП Мова і література (італійська) забезпечується завдяки співпраці кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства з кафедрами германської філології і лінгвістики та перекладу, які відповідають за її виконання. Викладачі мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію, яка відповідає п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Компетентність викладачів, яка відображена у відомостях про СО (див. Таблицю 2 «Зведена інформація про викладачів»), співпадає з освітніми компонентами ОП, що забезпечує досягнення визначених цілей та результатів навчання відповідно до програми. Для проведення навчального процесу залучені викладачі високої академічної та професійної кваліфікації, що підтверджується науковими ступенями, науковими званнями, публікаціями за останніх п'ять років і активною участю в конференціях та міжнародних проєктах. Загалом ЗВО добирає викладачів, дотримуючись принципу fitness for purpose і виходячи із цілей ОП, про що засвідчив аналіз публікацій за останні 5 років. Науково-педагогічні працівники Гольцева М., Сніцар В., Мосьпан Н., Махачашвілі Р., Гайдаш А., Копитіна А. мають публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних базах Scopus і Web of Science. Викладачі проходять підвищення кваліфікації, як в українських ЗВО, так і за кордоном, зокрема в університеті Палермо й університеті Фоджі (Італія), Лейпцизькому університеті (Німеччина), Талліннському технологічному університеті (Естонія), Білостоцькому університеті (Польща). Викладачі залучені до міжнародних проєктів TERMCOORD: Terminology Without Borders, COST Action CA 21167 Universality, diversity and idiosyncrasy in language technology (UniDive) – «Універсальність, різноманіття та ідіосинкратичність у мовних технологіях», Horizon 2020 GA No.731015 ELEXIS European Lexicographic Infrastructure, Support for the Implementation of the EUUkraine Association Agreement Phase II" (Association4U), Програм Жана Моне «Європейський досвід цифрового управління для України: інструменти та наслідки e-DEBUT», «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС» та «Університетська автономія у розвитку демократичних цінностей у вищій освіті: досвід країн ЄС для України». Окремі викладачі також є авторами електронних курсів, які використовують у навчальному процесі (Мосьпан Н., Махачашвілі Р., Козачук А.). Результати зустрічей з фокус-групами теж свідчать про високий рівень фаховості викладачів та задоволення студентами і випускниками рівнем викладання навчальних дисциплін.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедуру конкурсного добору НПП в університеті регламентує «Положення про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників» (<https://is.gd/BwZja1>). Оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад розміщується на офіційному сайті університету. Дбір викладачів передбачає обговорення претендентів на засіданні кафедри у їх присутності, а також таємне голосування на засіданнях кафедри і Вченої ради факультету. Кафедральна атестація включає аналіз наукового і методичного доробку викладача, професійних якостей, досвіду роботи, результати оцінки викладацької діяльності за допомогою опитування «Викладач очима студентів» (не нижче 3 балів з 5), дотримання норм корпоративного стандарту наукової діяльності (<https://cutt.ly/mUveF79>) та корпоративної культури (<https://cutt.ly/nUveXBb>). Аналіз СО і Е-Портфоліо (<https://cutt.ly/ow3JT3QL>) підтвердив, що усі викладачі, які викладають на ОП, за результатами опитування «Викладач очима студентів» демонструють середній показник 4,8 при максимальному значенні 5,0. Розгляд усіх документів, обговорення на кафедрі, на Вченій раді факультету і Вченій раді університету дає змогу визначити рівень професіоналізму викладача, необхідний для успішної реалізації освітньої програми. Процедури конкурсного добору є прозорими і зрозумілими для учасників конкурсу, що підтвердили під час зустрічей викладачі (зокрема Радецька С., яка на початку навчального року була прийнята на роботу на ФРГФ і вперше викладає на ОП), завідувачі кафедр, гарант ОП і помічниця ректора з правових та кадрових питань Ю. Даценко. Результати інтерв'ювання фокус-груп підтверджують, що до уваги береться не лише академічна, а й професійна кваліфікація, підтверджена науковою діяльністю за спеціальністю, наявністю наукових та науково-методичних праць, сертифікатами про підвищення кваліфікації, рейтингом щорічного оцінювання. Договір підписується на термін від 1 до 5 років з урахуванням посади працівника, а також його науково-педагогічних досягнень та виконання умов попереднього контракту.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Університет забезпечує можливість залучення роботодавців до акредитації здобувачів, що передбачено п. 3.5 Положення про порядок створення та організацію роботи ЕК у КСУБГ (<https://cutt.ly/3wZ7cPd8>). Випускники підтвердили наведену у відомостях про СО інформацію про те, що декан факультету іноземних мов Маріупольського державного університету Трифонова Г. В. була залучена до складу ЕК у 2023 р. На ФРГФ діє Рада роботодавців (<https://cutt.ly/Ww3J6rQl>), діяльність якої регламентується Положенням про Ради роботодавців (<https://cutt.ly/Yw3KyDEC>) і завданнями якої є підвищення рівня конкурентоздатності випускників факультету в умовах глобалізації, узгодження освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вимогами та потребами ринку праці, сприяння проходженню здобувачами освіти всіх видів практики та працевлаштуванню випускників. До Ради роботодавців для ОП Мова і література (італійська) входять Трифонова Г. В. (Маріупольський державний університет), Олейнікова С. Ю. (ГО "Міжнародна агенція змін"), Кузьменко Н.І. (Спеціалізована школа №130 імені Данте Аліґ'єрі), Колоннелла К. (Італійський культурний центр), Фінберг Л. К. («Дух і Літера», Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства НАУКМА). Під час спілкування з учасниками фокус-груп з'ясувалося, що зовнішні роботодавці надають можливість проходження здобувачами перекладацької практики. Зокрема, Е. Палійчук запевнила, що бюро перекладів Лінгвоком забезпечує базу для перекладацької практики з англійської мови. Представники роботодавців (Філоненко Н., Палійчук Е.) підтвердили, що беруть участь в опитуваннях щодо ОП Мова і література (італійська), а також вносять свої пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу на ОП. На офіційному сайті ФРГФ оприлюднені рецензії на ОП стейкхолдерів Станіслав О. В., докторка філологічних наук, професорки, завідувачки кафедри романської філології Волинського національного університету імені Лесі Українки, Філоненко Н.Г., доцентки, завідувачки кафедри італійської і французької філології та перекладу КНЛУ, а також позитивні відгуки Фінберг Л. К., головного редактора видавництва «Дух і Літера», і Кузьменко Н.І., директорки спеціалізованої школи №130 імені Данте Аліґ'єрі. Під час інтерв'ювання представники роботодавців також запевнили, що відкриті до пропозицій і задоволені співпрацею з ФРГФ.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Основними професіоналами-практиками, експертами у філологічній галузі є викладачі цієї ОП, які забезпечують викладання її теоретичних компонентів і керівництво кваліфікаційними роботами. У процесі опитування фокус-груп встановлено, що «зовнішні» роботодавці не проводять ні теоретичних, ні практичних занять за ОП, натомість надають можливість проходження здобувачами перекладацької практики і беруть участь у заходах просвітницького і наукового характеру. Факультет залучає гостей лекторів і носіїв мови до навчального процесу, але таке залучення має несистемний характер. Зокрема кафедрою були організовані гостьові лекції професорів С.Д. Гаудіо, (Університет Салерно); К. Колонелла (Інститут Італійської культури в Україні), Е. Крізафуллі (Інституту Італійської культури при Посольстві Республіки Італія), С. Валеріо (Університет Фоджа), а також семінар-співбесіда з експертом Ш.Макелдаф (Dariah-Campus). Здобувачі мали змогу відвідати онлайн-семінар "Quando la traduzione fa la Differenza nelle emergenze Umanitarie" від Сієнського університету; онлайн-презентацію антології віршів Л. Костенко в італійському перекладі; онлайн-зустрічі з професорами університету Монаша (Австралія), Міланського університету, університету Генуї та університету Саленто. Здобувачі підтвердили, що їх повідомляють про час проведення гостьових лекцій і запрошують їх відвідати.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Основними професійними потребами викладачів освітньої програми є можливість проводити фахові дослідження та публікувати їх у вітчизняних та міжнародних виданнях, брати участь у конференціях різного рівня, опанувати новітні комп'ютерні технології для дистанційного навчання, вдосконалити дидактичні навички. Професійний розвиток викладачів регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників КСУБГ» (<https://cutt.ly/CwzYDzLB>) і відбувається через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. Науково-педагогічні працівники підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років (мінімальний обсяг 6 кредитів ЄКТС) і можуть самі обирати тип і місце стажування – науковий/освітній заклад в Україні чи закордоном відповідно до угод про міжнародну співпрацю. Університет створює сприятливі умови для професійного розвитку викладацького складу. В університеті діє Навчально-науковий центр (ННЦ) розвитку персоналу та лідерства, метою якого є формування та реалізації політики розвитку персоналу університету, забезпечення умов для навчання протягом життя (<https://cutt.ly/Sw3BuNZG>). У центрі НПП можуть пройти підвищення кваліфікації за такими основними напрямками: лідерським, дослідницьким, цифровим і дидактичним. Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що для створення курсів за кожним модулем працівники ННЦ проводять моніторинг щодо потреб викладачів і відповідно запрошують фахівців для проведення тренінгів та семінарів. За словами Бацака К. Ю., проректора з науково-педагогічної, соціально-гуманітарної роботи та лідерства, для забезпечення виконання потреби у вдосконаленні рівня професійної української мови та англійської мови було створено пункт української мови та курси англійської для викладачів. За проходження курсу в ННЦ НПП отримують сертифікат, за що мають 5 балів до рейтингу; за рік можна набрати 25 балів. Адаптація нових працівників відбувається відповідно до Положення про адаптацію науково-педагогічних співробітників (<https://cutt.ly/fw3V5kPq>) і для них проводяться тренінги в ННЦ, один з яких на початку навчального року проходила Радецька С., викладач на ОП, як новий співробітник. За словами Василенко С.В., завідувачки ННЦ, працівники центру готують методичне видання для підтримки розділених під час війни, оскільки однією з сучасних потреб викладачів є підтримка морального здоров'я задля запобігання професійного вигорання і задля розвитку резильєнтності. Під час інтерв'ювання викладачі підтвердили, що регулярно проходять курси за різними модулями в ННЦ. В університеті створено умови для здійснення програм академічної мобільності та міжнародного стажування, про що можна дізнатися у Науково-дослідній лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти (<https://ivo.kubg.edu.ua>). Під час зустрічей з фокус-групами директорка Наукової бібліотеки Опришко Т. С. підтвердила, що викладачі мають безкоштовний доступ до публікацій у базах даних Scopus і Web of Science.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система матеріального і морального заохочення викладачів регулюється «Положенням про преміювання та надання матеріальної допомоги працівникам Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/EwZ6Deme>), «Положенням про відзнаки Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/bwzYckJK>), «Порядком преміювання працівників за публікації у Scopus та WoS» (<https://cutt.ly/ewm2Je1l>). Під час зустрічей з фокус-групами, було з'ясовано, що в університеті встановлюються щорічні надбавки до заробітної плати усім НПП відповідно до кількості балів, які вони набирають у щорічному рейтинговому оцінюванні (<https://cutt.ly/hwZ6Arn9>). В електронній системі "Е-портфоліо" (<http://eportfolio.kubg.edu.ua>) є інформація про діяльність викладача, що забезпечує відкритість та об'єктивність у процесі оцінювання. За цим же ж рейтингом визначається Лідер року, і у 2022 році переможцем конкурсу «Лідер року» стала Махачашвілі Р.К. Під час спілкування ЕГ з представниками фокус-груп підтвердилася надана у відомостях СО інформація про те, що НПП отримують премії за публікації у журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus та WoS (А. Бахтіна, Р. Махачашвілі). Система заохочення нематеріального характеру передбачає відзначення кращих НПП врученням грамот, дипломів, відзнак, подяк від університету, КМДА, Міністерства освіти і науки. Зокрема, подяками та грамотами ЗВО нагороджені Ю. Підпригора, М. Зверева, А. Копитіна, А. Бахтіна, Махачашвілі Р. Інтерв'ювання фокус-груп підтверджує інформацію щодо стимулювання ЗВО розвитку викладацької майстерності НПП та їх морального і матеріального заохочення.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Позитивною практикою є наявність у ЗВО навчально-наукового центру розвитку персоналу та лідерства, який пропонує власні програми підвищення кваліфікації НПП з урахуванням їхніх потреб. 2. Опитування щодо якості викладання на ОК «Викладач очима студентів» дозволяє моніторити рівень професіоналізму НПП цієї ОП. 3. ЗВО постійно практикує фінансове та моральне заохочення у вигляді щорічного преміювання, надбавок до заробітної плати та вручення грамот і подяк задля стимулювання науково-професійного розвитку викладачів. 4. НПП мають безкоштовний доступ до публікацій в журналах, які індексуються в цих базах даних Scopus і Web of Science, а також отримують премії за публікації в таких журналах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Зовнішні експерти галузі, роботодавці не залучені безпосередньо до проведення аудиторних занять. ЕГ рекомендує гаранту і керівництву факультету розробити на наступний навчальний рік план співпраці із зовнішніми роботодавцями та експертами, які мають авторитет у галузі філології, задля їх залучення до проведення теоретичних і практичних занять на ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Незважаючи на зауваження про відсутність практики залучення зовнішніх роботодавців до проведення аудиторних занять, ЕГ вважає, що ОП успішно реалізує освітній процес за критерієм 6. Зокрема, академічна кваліфікація та високий рівень фаховості викладачів ОП сприяють досягненню цілей та ПРН навчання (підкритерій 6.1), процедура конкурсного відбору є чіткою та прозорою і спрямована на забезпечення необхідного рівня професіоналізму викладачів для реалізації ОП (підкритерій 6.2), факультет залучає роботодавців до акредитації здобувачів (підкритерій 6.3), університет сприяє участі викладачів у програмах підвищення кваліфікації і наукового стажування в Україні та за кордоном, стимулює розвиток викладацької майстерності через угоди з університетами-партнерами та власні програми, які забезпечує навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства (підкритерій 6.5, 6.6), а також практикує матеріальне і моральне заохочення НПП (підкритерій 6.6.). З огляду на часткову невідповідність підкритерію 6.4, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 6 як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На зустрічі Турунцев О.П., в.о. ректора, назвав джерелом формування фінансових ресурсів ЗВО для реалізації ОП “Мова і література (італійська)” міський бюджет м. Києва. На зустрічі ЕК з'ясувала, що у ЗВО наявний механізм регулярного оновлення матеріально-технічної бази з урахуванням пропозицій деканів щодо поліпшення забезпечення при складанні проєкту бюджету. На зустрічі О. Буйницька зазначила, що у навчальному корпусі функціонують 18 комп'ютерних класів з сучасними ліцензійними програмами. При огляді матеріально-технічної бази представники факультету романо-германської філології продемонстрували наявність Wi-Fi покриття у корпусі. А. Копитіна зробила огляд Центру перекладу, Центру прикладних лінгвістичних технологій (<http://surl.li/sieeg>), де реалізуються ОК “Цифрова філологія”, “Методологія та організація філологічних досліджень” тощо. Аудиторії устатковані комп'ютерами, інтерактивними дошками, проекторами, гарнітурою. Комп'ютери мають відкритий доступ до програм Sketch Engine, Lexopomy тощо. А. Копитіна показала кабінети декана та заступників, завідувачів кафедр, а К.Білик показала Центр сприяння роботі викладачів, де організований простір для діяльності та відпочинку. К. Білик зробила огляд на аудиторію для гібридного навчання та наочно продемонструвала можливість одночасної участі студентів у занятті очно та дистанційно. ЕК ознайомилась із аудиторією Центру тестувань, Центру лідерства для роботи студентів та викладачів під час тренінгів та підвищення кваліфікації, а також з Центром германських мов, де відбуваються також культурні заходи та соціальні проєкти. А.Копитіна продемонструвала бібліотеку у навчальному корпусі, де обладнані місця для роботи з електронним каталогом та з книжковим фондом. Директор бібліотеки зазначила наявність інституційного репозитарію відкритого доступу (<http://surl.li/amxny>) та електронного репозитарію з оцифрованими виданнями, які доступні з локальної мережі або після ідентифікації. О.Буйницька продемонструвала веб-ресурси університету. У цифровому кампусі (<http://surl.li/dznuw>) зібрана інформація для учасників освітнього процесу за різними напрямками діяльності. За допомогою корпоративної пошти та акаунтів викладачі та здобувачі мають доступ до усіх ресурсів ЗВО, в тому числі до системи електронного навчання Moodle (<http://surl.li/muxaf>), де розроблені ЕНК до дисциплін. Здобувачі на зустрічі підтвердили активне використання електронних ресурсів. Представники ЗВО зазначили, що було придбано старлінки та генератори для екстрених ситуацій. Здобувачі та випускники ОП на зустрічах висловили задоволення інфраструктурою університету, навчальними приміщеннями, наповненням ЕНК. ЕК засвідчила достатнє устаткування мультимедійним обладнанням аудиторій та кабінетів, у яких відбувається освітній процес за ОП. Зібрані факти підтверджують досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП за допомогою наявних ресурсів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Директор бібліотеки зазначила, що учасники освітнього процесу мають можливість користуватися фізичним книжковим фондом бібліотеки, інституційним та електронним репозитаріями, що підтвердили викладачі та студенти на зустрічах. Т. Опришко також зазначила, що ЗВО забезпечує доступ до наступних ресурсів: Scopus, Web of Science, Research4life тощо (<http://surl.li/amlgm>). Викладачі, які забезпечують ОП, на зустрічі підтвердили, що університет надає безоплатний доступ до платформ Coursera, edX тощо. Студенти на зустрічі також зазначили, що мають можливість користуватися та отримувати сертифікати на Coursera та edX. Перелік рекомендованих ресурсів для здобувачів ОП "Мова і література (італійська)", зазначений Т.Опришко, а також відгуки здобувачів та випускників демонструють достатню кількість видань для доступу учасникам освітнього процесу. Учасники освітнього процесу мають корпоративні пошти (<http://surl.li/amodd>), що надає їм вільний доступ до веб-ресурсів ЗВО. Під час зустрічі фокус-групи Н. Мосьпан зазначила, що ЗВО надає можливість працювати в онлайн-середовищі та забезпечує різними освітніми та методичними засобами (Moodle, Zoom, Google Meet, Webex), що дає можливість проводити заняття інтерактивно. Під час зустрічі здобувачі ОП продемонстрували доступ до електронного середовища Moodle, в якому наявне наповнення курсів освітніх компонентів. На основі наведених фактів ЕГ констатує відповідність підкритерію.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відповідно до Стратегії розвитку КСУБГ (розділ 10 <http://surl.li/hfnke>) однією зі стратегічних цілей є безпечне та інклюзивне середовище. У ЗВО наявні наступні нормативні документи, які регулюють питання безпечного для життя та здоров'я здобувачів середовища вищої освіти: Положенні про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в КСУБГ (<http://surl.li/asqax>), Про організацію цивільного захисту ЗВО (<https://cutt.ly/UC21GrK>) тощо. Під час огляду матеріально-технічного забезпечення М.Прокопчук продемонструвала укриття з місцями для сидіння, питною водою та туалетними кімнатами. Графік освітнього процесу організовується з урахуванням кількості людей, які можуть перебувати у сховищі у разі повітряної тривоги. ЕК пересвідчилася, що в аудиторіях наявні схеми маршрутів до укриття та схеми сповіщення, в коридорах розміщені плани евакуації та вказівки до укриття та до виходу. На території корпусу розміщені системи з пожежними рукавами, а в аудиторіях вогнегасники. Представник органів самоврядування під час інтерв'ю зазначила, що у гуртожитках діють студентські самоврядування, які за потреби вирішують проблеми, що виникають у здобувачів. Голова Ради студентського самоврядування ФРГФ, яка проживає у гуртожитку, підтвердила, що у будівлі наявні вогнегасники, є гаряча вода, актовий зал. У разі повітряної тривоги можна спуститися у підвальне приміщення, або у сховища неподалік від гуртожитку (у сусідніх будівлях, метро). Відповідно до відомостей про самооцінювання, психологічним здоров'ям учасників освітнього процесу опікується соціально-психологічна служба «Допомога психолога онлайн» (<http://surl.li/cwofn>). Під час зустрічі фокус-групи Н. Миколенко, керівник Соціально-психологічної служби, розповіла, що до служби можна звернутися через електронну адресу, через кнопку подачі заявки на сайті або через викладачів чи кураторів. Служба проводить групові заходи для усіх зацікавлених (підвищення стійкості, знаходження ресурсів тощо), а також працюють індивідуально у форматі онлайн/офлайн/телефонних консультацій, листуванням. Найчастіше студенти звертаються з проблемами депресивних або тривожних станів, невпевненості у собі, труднощів у відносинах, з батьками тощо. Здобувачі освіти ОП "Мова і література (італійська)" на зустрічі зазначили, що викладачі цікавляться потребами, сферою інтересів студентів (наприклад, М.Гольцева дізнавалася та враховувала тематику лексики, яка більше актуальна для студентів). Студенти розповіли, що брали участь у опитуваннях щодо потреби допомоги у працевлаштуванні, а також про зацікавленість у зустрічах з роботодавцями. Огляд інфраструктури та відгуки учасників освітнього процесу засвідчують безпечність освітнього середовища та як такого, що задовольняє потреби студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до відомостей про самооцінювання, а також інформації, отриманої під час зустрічей з фокус-групами, у ЗВО є перелік механізмів інформування та підтримки студентів. Студентський офіс (<http://surl.li/fhlam>), який є також інструментом реалізації студентоцентричної стратегії університету, інформує студентів про різні аспекти навчального процесу під час дистанційного та змішаного навчання. Цифровий кампус (<https://digital.kubg.edu.ua/>) надає інформацію щодо кабінету студента, системи е-навчання, цифрових сервісів, бібліотеки, розкладу тощо. Студенти мають можливість звернутися психологічними проблемами до Соціально-психологічної служби (<http://surl.li/egfxp>), а з питаннями соціального, організаційного характеру до НМЦ соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів (<http://surl.li/dzqpc>). Л.Біжик, завідувач НМЦ, засвідчила, що центр займається національно-патріотичним вихованням, благодійними проєктами, в яких беруть участь студенти ОП. ЗВО надає студентами місце у гуртожитку за потреби (<http://surl.li/asqby>). На зустрічі представники студентського самоврядування підтвердили, що місця надаються усім, хто цього потребує. Для підтримки осіб з особливими потребами функціонує Ресурсний центр (<http://surl.li/fhldv>). Здобувачі підтвердили, що комунікація з викладачами, завідувачем кафедри відбувається різними шляхами: через корпоративні пошти, через ЕНК, у месенджерах або засобом очного спілкування. Окрім того, на сайті розміщена сторінка "Куди звернутися у складній ситуації" з контактами (<http://surl.li/ezzar>). Студенти також зазначили, що у разі виникнення проблем завжди можуть

звертатися до викладачів, завідувача кафедри, до заступників декана та декана. Представниця органу студентського самоврядування на інтерв'ю зазначила, що студентський парламент виступає на захист прав студентів, щоб кожен міг висловити свою думку. Орган орієнтується на запити та проблеми студентів, проводять заходи (<http://surl.li/sigru> , <http://surl.li/sigsk>). Голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених під час спілкування зазначила, що наукове товариство інформує та залучає студентів про заходи з академічної доброчесності, наукові конференції, конкурси тощо (<http://surl.li/sigsg>). За результатами опитувань (<http://surl.li/sdubg>), здобувачі задоволені організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. За інформацією Р. Махачашвілі, за даною ОП не навчаються студенти з особливими освітніми потребами. На основі наведених фактів, відгуків студентів на інтерв'ю, вивчення наявних ресурсів ЕГ констатує відповідність підкритерію.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно зі Стратегією розвитку КСУБГ (розділи 5 та 10 <http://surl.li/hfnke>), однією зі стратегічних цілей є безпечне та інклюзивне середовище. Інформацію, наведену у відомостях про самооцінювання про підтримку осіб з особливими освітніми потребами з етапу вступу, підтвердив О. Жильцов та розповів, що ЗВО намагається спілкуватися, надавати інформацію абітурієнтам та їх батькам щодо можливостей ЗВО від моменту подачі заяви. Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи зазначив, що для осіб з вадами зору у ЗВО є устаткування, яке допомагає оцифровувати видання та друкувати їх шрифтом Брайля. Є можливість адаптування сайту ЗВО для осіб з порушеннями зору. Під час огляду інфраструктури ЕК засвідчила наявність пандусів, ліфтів та спеціально обладнаних вбиралень у навчальному корпусі. За потреби студентам з вадами зору або слуху надається індивідуальна підтримка та допомога. В університеті функціонує Центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://cutt.ly/www2DVqr>). Правила прийому на навчання у КСУБГ передбачають спеціальні умови та індивідуальний підхід для осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/pdgde>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ВСО зазначено, що нормативною базою механізмів врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО є "Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки" (<http://surl.li/arhsv>), де зазначена процедура розгляду повідомлень за участі Комісії з етики (<http://surl.li/sbxcw>). О.Голінська, президентка Студентського парламенту, підтвердила, що до Комісії з етики доєднуються і представники студентства. А.Котелевець, голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, зазначила, що на першій сторінці сайту ЗВО є інформація щодо звернення про конфліктні ситуації ("Протидія корупції" <http://surl.li/sigzw> , "Протидія дискримінації" <http://surl.li/asqdw>). Відповідно до ВСО, під час реалізації ОП не було зафіксовано випадків виникнення конфліктних ситуацій. Під час інтерв'ю здобувачі та випускники ОП зазначили, що не стикалися з проблемами дискримінації, корупції, булінгу та іншими конфліктними ситуаціями. Здобувачі повідомили, що з проблемними питаннями можуть звертатися до викладачів, завідувача кафедри, проте не назвали наявний у ЗВО механізм звертання та розгляду повідомлень про конфліктні ситуації Комісією з етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивною практикою ЕГ вважає забезпечення ЗВО безкоштовного доступу для учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів Research4Life, Web of Science, Scopus, а також до безкоштовних онлайн-курсів за корпоративним акаунтом на платформах Coursera, Udemy, edX.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час інтерв'ювання здобувачів освіти за ОП ЕГ засвідчила недостатню обізнаність студентів про наявні у ЗВО механізми звернень та вирішення конфліктних ситуацій. ЕГ рекомендує гаранту ОП та керівництву факультету посилити інформування здобувачів щодо механізмів вирішення конфліктних ситуацій та з наступного навчального року регулярно проводити заходи з ознайомлення студентів з процедурою повідомлення та розгляду повідомлень відповідно до "Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки".

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення достатнє для реалізації освітнього процесу за ОП (підкритерій 7.1.). Учасники освітнього процесу підтвердили наявність безкоштовного доступу до ресурсів для наукової, освітньої та викладацької діяльності (підкритерій 7.2.). ЕГ констатувала безпечність освітнього середовища та врахування потреб здобувачів освіти (підкритерій 7.3.). Представники фокус-груп засвідчили наявні у ЗВО механізми консультативної, організаційної, соціальної підтримки здобувачів (підкритерій 7.4.). Університет створює умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами (підкритерій 7.5). Незважаючи на недолік щодо недостатньої обізнаності студентів у процедурах звертань та вирішення конфліктних ситуацій, здобувачі та випускники ОП підтвердили відсутність конфліктних ситуацій, а також висловили задоволеність комунікацією та підтримкою з боку співробітників ЗВО (підкритерій 7.6). З огляду на викладені та проаналізовані факти, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 7 як В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП визначені у Методичних рекомендаціях з розроблення та оновлення освітніх програм (<http://surl.li/djazv>). Для розроблення, впровадження, перегляду освітньої програми створюються робочі групи на чолі з керівником (<http://surl.li/sihik>). При розробці та перегляді ОП до робочої групи можуть включатися стейкхолдери. Під час перегляду та оновлення ОП відбувається моніторинг якості надання освітніх послуг, опитування здобувачів, роботодавців, випускників, НПП тощо, що підтвердили учасники фокус-груп. У ЗВО наявна практика щорічного загальноуніверситетського опитування “Викладач очима студентів”, що підтвердили представники різних фокус-груп. Окрім того, факультет проводить власні анкетування щоб дізнатися потреби студентів. Моніторинг відбувається не лише серед здобувачів, але й роботодавців, випускників. Анкети для цих категорій доступні на сайті (<http://surl.li/sitbd>), у ЕНК та надсилаються через корпоративні пошти. Відповідно до ВСО, оновлення ОП “Мова і література (італійська)” у 2023 році було зумовлено сучасними тенденціями в освіті, виявленими слабкими сторонами робочих програм деяких освітніх компонентів, проходження практики та агеації. Під час перегляду ОП робоча група провела моніторинг та розглядала отримані пропозиції, побажання стейкхолдерів, а також враховувала Стратегію розвитку КСУБГ (<http://surl.li/hfnke>). У нових редакціях ОП <http://surl.li/sitgi> та НП <http://surl.li/sipld> знаходять відображення рекомендації, зазначені у додатку 9 (наприклад, перенесення ОК Прикладні технології до змісту інших ОК; винесення обов'язкового ОК “Цифрова філологія”; збільшення годин на ОК, які передбачають формування перекладацької компетентності з мови фаху; додано ОК “ІКТ в перекладі” тощо).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з розпорядженням про затвердження складу робочих груп (<http://surl.li/sihik>), до складу робочої групи ОП була включена здобувачка Кольцова В. Представники самоврядування засвідчили, що на засідання Вченої Ради запрошені члени студ.самоврядування, які можуть виносити свої пропозиції, побажання та виносити це на голосування. Президентка Студентського парламенту зазначила, що також постійно розміщена у соціальних мережах, на сайті, а також поширюється через старост анонімна форма для студентів “Кажі як є”(<http://surl.li/mstbw>). Голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених підтвердила на зустрічі вказану у ВСО інформацію про те, що у ЗВО наявна загальна практика опитування здобувачів “Викладач очима студентів”. Під час щорічного анкетування студенти мають можливість оцінити викладачів, що впливає на їх рейтингування. Опитування поширюється через систему дистанційного навчання та є анонімним. Окрім того, випускова кафедра також проводить власні опитування студентів щодо їхнього задоволення якістю освіти, можливих покращень, побажань, а також зворотні форми по курсам ЕНК. На інтерв'ю студенти підтвердили регулярні опитування “Викладач очима студентів”, а також розсилю та опублікування на сайті анкетувань щодо покращення ОП та вражень від навчання (<http://surl.li/qnofh>). Відповідно до протоколу №8 засідання кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства від 22 березня 2023 р. здобувачі висловлювали свої побажання про покращення наповнення ЕНК, створення індивідуальних освітніх траєкторій тощо. Згідно з протоколом та аналітичними матеріалами (<http://surl.li/sdubg>) студенти висловили побажання про покращення наповнення ЕНК відеозаняттями для самоосвіти. На зустрічі з фокус-групою А.Козачук

зазначив, що в університеті функціонують Студії дистанційного навчання (<http://surl.li/sijvj>), що підтвердила і О.Буйниціка. Окрім того, А.Козачук проінформував ЕК, що у межах ОК "ІКТ в перекладі" студенти записують ознайомчі відео-огляди на виконання перекладів у різних програмних забезпеченнях, відео зберігаються та надаються наступним студентами для ознайомлення (автори відеоматеріалів попереджені про подальше використання. У разі відхилення пропозиції робоча група надає обґрунтування (додаток 9, с 2-3).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Згідно з інформацією у ВСО, у ЗВО була створена Рада роботодавців факультету (<http://surl.li/qnlys>), що підтвердив на зустрічі завідувач НМЦ стандартизації та якості освіти. Представники ЗВО зазначили про долучення до обговорення ОП "Мова і література (італійська)" зовнішній стейкхолдерів. До аналізу долучалися представники Університету Салерно (<http://surl.li/siktn>), Сальваторе дель Гаудіо брав участь у обговоренні ОП, а також зустрічався зі студентами (<http://surl.li/sikud>). Факультет залучає роботодавців до навчального процесу, а саме до проведення просвітницьких та наукових заходів. Едуардо Крізафуллі долучався до заходів для студентів (<http://surl.li/sikvv>), гостьові лекції проводили К. Колонелла, С.Д. Гаудіо, С. Валеріо тощо. Проте представники фокус-груп не засвідчили систематичного долучення роботодавців до теоретичних та практичних занять за ОП. Філоненко Н.Г. на зустрічі підтвердила долученість до підсумкової атестації до ОП "Мова і література (італійська)" та зазначила про надану рекомендацію збільшити кількість годин на дисципліні перекладознавчого спрямування з першої мови, відповідно до чого було збільшено кількість годин на дисципліні, які передбачають формування перекладацької компетентності з основної мови, а також додано дисципліну "ІКТ в перекладі". Присутня на зустрічі з роботодавцями Е. Палійчук, співзасновниця перекладацької компанії, зазначила, що вона співпрацює з кафедрою декілька років та може надавати студентам базу перекладацької практики. Е. Палійчук зазначила, що студенти ОП мають потужну цифрову підготовку. Е.Палійчук також підтвердила залученість до проведення інформаційних заходів для студентів (лекція про міфи та реалії перекладача).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Присутній на зустрічі завідувач НМЦ стандартизації та якості освіти підтвердив надану у ВСО інформацію щодо системи моніторингу розвитку кар'єри у ЗВО. На сайті ЗВО розміщені анкета випускника для централізованого збору інформації (<http://surl.li/asqad>, <http://surl.li/fjxft>) та анкета для сприяння працевлаштуванню (<http://surl.li/ewiqo>). Відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти розповсюджує опитування напередодні випуску та через декілька місяців, обробляє інформацію, отриману з опитувань, акумулює та за потреби передає іншим підрозділам. Є.Антипін зазначив, що відсоток залученості випускників у опитування досягає 75-80% та проінформував ЕК, що більш тісну комунікацію продовжують підтримувати з випускниками представники кафедр. На факультеті створена Рада Випускників (<http://surl.li/siljt>). Окрім того, факультет також окремо проводить опитування "Професійний старт" (<http://surl.li/silkh>). Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи ФРГФ надала інформацію, що наразі популярними траєкторіями працевлаштування випускників ОП є викладання у ЗВО, на курсах іноземних мов, у школах, а також робота у міжнародних авіаційних компаніях. Присутні на зустрічі з фокус-групою випускники ОП "Мова і література (італійська)" підтвердили розсилку анкетувань та опитувань щодо вражень від навчання, працевлаштування на електронні пошти. Випускники зазначили, що підтримують зв'язок з викладачами. Випускники надали позитивні відгуки щодо якості освітніх послуг за ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час оновлення ОП робоча група виявила низку недоліків, які зазначені у ВСО та знаходять відображення у протоколах засідань кафедри (протокол №8 від 22 березня 2023). Недолік обмежених можливостей для академічної мобільності поступово вирішується ЗВО. За інформацією, наданою ЗВО, з січня 2024 по грудень 2024 року 3 здобувача освіти за ОП "Мова і література (італійська)" навчаються в Університеті Фоджі (Італія) за програмою Erasmus+. Викладачі кафедри Кондрук В., Копитіна А., Москаленко А. проходили стажування в Університеті Палермо (Італія), а Копитіна А. і в Університеті Фоджі (Італія). Студенти, присутні на інтерв'ю підтвердили достатнє наповнення ЕНК, що підтверджує реагування на зауваження випускників під час моніторингу. Побажання випускників та рекомендація роботодавців збільшити кількість годин на ОК, які передбачають формування перекладацької компетентності також знайшло відображення у оновленому навчальному плані (<http://surl.li/sipld>). Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців підтвердили, що рекомендація щодо більш активного залучення здобувачів до наукової діяльності була врахована та поступово реалізується, а студенти зазначили, що викладачі пропонують їм можливості щодо апробаційних заходів та наукової активності. З певними рекомендаціями стейкхолдерів виникають труднощі щодо їх реалізації (можливість обирати блок вибіркових дисциплін з мінімальною допустимою кількістю учасників процесу у розмірі 1 здобувач; присвоєння кваліфікації "перекладач"; додати курс "Практики усного та писемного мовлення", проти робоча група опрацює та надає обґрунтування відхилень пропозицій (дод 9., с 2-3).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У 2018 році ОП “Мова і література (італійська)” проходила первинну акредитацію, в результаті чого отримала рекомендації від експертів МОНУ (<http://surl.li/sipwf>) Експертна комісія рекомендувала активізувати НПП апробацію власних наукових досліджень у фахових виданнях та підготовку й видання навчально-методичної літератури, а також інтенсифікувати створення ЕНК. Випускова кафедри взяла до уваги рекомендації, сприяла збільшенню кількості публікацій НПП у фахових та наукометричних виданнях (публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних базах Scopus і Web of Science наявні у Сніцар В., Мосьпан Н., Махачашвілі Р., Гайдаш А.). Бульба Т. під час зустрічі також зазначила про активну розробку електронних навчальних курсів, що стало особливо актуальним з часів пандемії. Здобувачі освіти під час інтерв'ювання підтвердили наявність ЕНК до освітніх компонентів. Окрім того, Завідувач центру акредитації та ліцензування підтвердила наявну практику у ЗВО врахування звітів ЕГ та висновків ГЕР Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на рівні інших акредитованих ОП ЗВО на рівні кафедр, факультетів та ректорату (наприклад, координаційна нарада гарантів освітніх програм <http://surl.li/eacev>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Університет сприяє реалізацію культури якості освіти серед усіх учасників освітнього процесу. За інформацією Віннікової Н. та Василенко С. навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства проводить опитування, співбесіди для з'ясування потреб НПП. Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації НПП (<http://surl.li/siqyg>), ЗВО надає можливості для покращення компетентностей різного спрямування (робота з лідерства, ЕНК, педагогічний блок тощо), а викладачі продемонстрували на зустрічах зацікавленість у проходженні курсів. У ЗВО наявні системи матеріального та морального заохочення НПП. Науково-педагогічні працівники дотримуються Корпоративного стандарту наукової діяльності (<http://surl.li/qpkdm>). Декан, гарант, НПП підтримують комунікацію з іноземними та вітчизняними колегами, носіями мови, організують відкриті лекції та зустрічі для здобувачів. НПП та здобувачі дотримуються положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/auqwa>) та підписують декларацію про дотримання правил академічної доброчесності (<http://surl.li/sires>), що підтвердили і викладачі, і студенти. У ЗВО функціонує Школа академічної доброчесності (<http://surl.li/bekdr>), яка проводить заходи з інформування щодо використання літератури, правильне цитування, штучний інтелект тощо). За інформацією Котелевець А., заходи з академічної доброчесності, наукової етики, прав інтелектуальної власності організовує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених. Бібліотека надає послугу перевірки кваліфікаційних робіт студентів та публікації на наявність плагіату. Випускники засвідчили надану Т.Бульбою інформацію про залучення стейкхолдерів до складу екзаменаційної комісії (<http://surl.li/bebtw>), а також підтвердили проведення заходів, відкритих лекцій із запрошеними спікерами. Кафедра та факультет підтримують зв'язок з випускниками, що підтвердили фокус-група, аналізують траєкторії їх працевлаштування та долучають до проходження анкетувань. Роботодавці залучені до обговорення освітньої програми, надають рецензії, беруть участь в опитуваннях. Здобувачі освіти мають можливість висловлювати пропозиції, зауваження, побажання шляхом усного спілкування, анкетувань, через органи студентського самоврядування. Студенти оцінюють і викладачів ЗВО, що впливає на рейтингування НПП. У той час, як гарант, робоча група, викладачі, завідувач, декан та заступники виступають першим рівнем системи внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО, проректори та підпорядковані їм підрозділи виступають другим рівнем, координують та контролюють ЗЯО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

На думку ЕГ, виключно унікальних інноваційних позитивних практик у контексті Критерію 8 ЗВО немає.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Суттєвих недоліків за критерієм 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ засвідчила дотримання наявних у ЗВО процедур із внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП (підкритерій 8.1). До перегляду та оновлення освітньої програми крім робочої групи залучаються представники здобувачів вищої освіти та роботодавців (підкритерій 8.2., 8.3). Гарант забезпечує регулярні опитування стейкхолдерів, після чого ЗВО реагує на виявлені недоліки та побажання (підкритерій 8.5.). Співробітники також враховують результати попередньої акредитації та результати акредитації інших ОП у ЗВО (підкритерій 8.6.) Кафедра підтримує зв'язки з випускниками та аналізує дані (підкритерій 8.4.). У ЗВО на практиці реалізується дворівнева система внутрішнього забезпечення якості освіти, всі учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (підкритерій 8.7.). З огляду на наведені аргументи ЕГ оцінює Критерій 8 на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до нормативних документів, які своєчасно оприлюднюються на сайті університету: Статут КСУБГ (<https://cutt.ly/DwXenaOQ>); Стратегія розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023-2027 рр. (<https://cutt.ly/Qw8Usqnk>); Правила внутрішнього розпорядку КСУБГ (<https://cutt.ly/gwVwaQG8>); Кодекс корпоративної культури КСУБГ (<https://cutt.ly/awVqGYkv>); Положення про організацію освітнього процесу в КСУБГ (<https://cutt.ly/4UvQNIZ>); Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти КСУБГ (<https://cutt.ly/3w8UkMRu>); Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти в КСУБГ (<https://cutt.ly/JwCW5EBI>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КСУБГ (<https://cutt.ly/2wLx8ALg>) та інші накази і розпорядження щодо забезпечення якості освітньої діяльності (<https://cutt.ly/kw8Um4mn>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОП “Мова і література (італійська)” разом з відгуками та рецензіями стейкхолдерів розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства (<https://cutt.ly/6w8DAyWk>). ЗВО запрошує стейкхолдерів (здобувачів, випускників, роботодавців, представників академічної спільноти) взяти участь в обговоренні ОП шляхом направлення розгорнутих зауважень та пропозицій на пошту гаранта ОП (<https://cutt.ly/7w8DANhH>). На сторінці кафедри також є форми для обговорення щодо оновлення ОП для здобувачів вищої освіти, викладачів та роботодавців. У розділі “Обговорення освітньої програми” відображено графік етапів затвердження змін до ОП, аналіз подібних ОП інших вітчизняних та іноземних ЗВО. У відомостях про СО вказано, що “проект був оприлюднений на сторінці факультету у рубриці «Обговорення освітніх програм» для збору пропозицій щодо удосконалення ОП”. Проте на час проведення акредитації проекту ОП на сайті немає, відповідно час його розміщення з метою одержання зауважень та пропозицій теж не вказаний.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Абітурієнт, здобувач вищої освіти та інші зацікавлені особи мають змогу ознайомитися з ОП, інформацією про випускову кафедру, про апробацію освітньої програми, переліком компетентностей випускника, інформацією про академічну мобільність, переліком компонент ОП тощо. На сторінці факультету романо-германської філології розміщені робочі програми обов'язкових дисциплін, крім ОК 12 (Написання та захист кваліфікаційної магістерської роботи), і тих вибіркових дисциплін, які студенти обрали на 2023-2024 навчальний рік (вибірковий блок – «Переклад англійською мовою») (<https://cutt.ly/Qw8DSkbt>). Однак робочі програми ОК з інших вибіркових блоків («Англійська мова» і «Педагогіка вищої школи») відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. На сайті немає проекту ОП та інформації про те, коли він був розміщений для обговорення. Рекомендуємо: надати на сайті КСУБГ інформацію, коли ОП була оприлюднена для розгляду громадськістю, що повинно бути зроблено не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї. 2. На сайті КСУБГ розміщені не всі робочі програми обов'язкових (відсутня РП ОК 12) і вибіркового компонентів (відсутні РП вибіркового блоку «Англійська мова» і «Педагогіка вищої школи»). ЕГ рекомендує гарантам освітніх програм до кінця семестру завантажити робочі програми відповідних ОК, щоб потенційні здобувачі мали можливість ознайомитися з ними перед вибором ОК.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Усі нормативно-правові акти, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО (підкритерій 9.1). ОП розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО на сторінці факультету романо-германської філології. Обсяг та зміст інформації щодо ОП є достатнім для ознайомлення усіх категорій стейкхолдерів (підкритерій 9.3). Водночас на сайті КСУБГ немає проекту ОП та інформації про час його розміщення для обговорення (підкритерій 9.2) і відсутні робочі програми деяких вибіркового ОК (підкритерій 9.3). Проте вказані недоліки не є суттєвими і їх можна швидко усунути в робочому порядку. З огляду на наведені аргументи ЕГ оцінює Критерій 9 на рівні В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Долинський Євген Володимирович

Члени експертної групи

Григорович Олена Володимирівна

Мойсюк Валентина Анатоліївна

Білик Ольга Ігорівна

Шевченко Анастасія Олександрівна